

életi

HÍRADÓ

XVI. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM

ÁRA: 1,50 FORINT

1972. ÁPRILIS 15.

Brandt-interjú az Izvesztyijában

Willy Brandt bonni kancellár a szovjet-nyugatnémet szerződés ratifikálásával, valamint a szovjet-nyugatnémet kapcsolatokat fejlődésével összefüggő kérdésekről nyilatkozott az Izvesztyija tudósítójának.

A kancellár a többi között a következőket mondotta:

— A ratifikálással kapcsolatos vita az országban olyan lendületet öltött és olyan hévvel folyik, amilyenre eddig még alig volt példa, legfeljebb az 50-es években, amikor a nyugati szerződésekkel kapcsolatos viták folytak. Ha viszont a moszkvai szerződés jelentőségét nézzük, akkor nem szabad csodálkoznunk azon, hogy miért folynak körülötte ilyen átfogó és heves viták. Ez újból azt bizonyítja, hogy az NSZK és a Szovjetunió szerződése valójában új lapot jelent a két állam kapcsolatának fejlődésében.

A kancellár elmondotta, hogy a szerződés ratifikálása után komoly alap lesz a további fejlődésre. Ha pedig az NSZK és a Szovjetunió kapcsolatai ugyanúgy fejlődnek, mint Franciaországé és a Szovjetunióé, akkor ez nagy eredmény lesz.

— Már most világos, hogy a jó szovjet-nyugatnémet kapcsolatokat egészében véve pozitív hatást gyakorolnak az európai politikai légkörre. Az európai államok történelmi feladatait előtérbe állnak. Olyan jövőt kell kiépíteniük, amelyben a különböző társadalmi rendszertől függetlenül együttműködés jobban biztosítja a békét, mint az ellenséges szembenállás.

Az Egyesült Államok elismerte a Bangla Desh-t

Az Egyesült Államok hivatalosan elismerte az Bengáli Népi Kormányzatot — közölte a washingtoni külügyminisztérium.

Edward Kennedy szenátor, a szenátus menekültügyi albizottságának elnöke, a Nixon-kormányzat dél-ázsiai politikájának egyik éles hangú bírálója, a bejelentéssel foglalkozva megállapította, hogy az elismerés „tragikusan későn következett be”, hozzátette azonban, reméli, hogy ezek után fokozzák majd a Bengáli Népi Kormányzat szánt segítségnyújtást.

Kreisky Rómában tárgyalat Ausztria és a Közös Piac kapcsolatáról

Bruno Kreisky osztrák kancellár hivatalos látogatásra Rómába érkezett. A látogatás utolsó állomása annak a körutazásnak, amelyet az osztrák kormányfő a közelmúltban tett a közös piaci országok fővárosaiban és Londonban.

Ausztria jelenleg tárgyalásokat folytat az EGK központjában társulási szerződés megkötéséről. A szerződés ügynevezett „szabadkereskedelmi övezet” létesítene a közös piaci országok és Ausztria között. Ez lehetővé tenné az iparcikkek vámmentes forgalmát, vagyis lényegében azt jelentené, hogy Ausztria felig-meddig bekerül az EGK-ba. A teljes jogú tagságnak — Ausztria semleges állam lévén — politikai és nemzetközi jogi akadályai vannak.

Szoros együttműködés minden éven

Szovjet-iraki szerződés

Bagdadban, az elnöki palotában aláírták a Szovjetunió és az Iraki Köztársaság közötti barátsági és együttműködési szerződést.

A szerződést szovjet részről Alekszej Koszigin, a szovjet minisztertanács elnöke, iraki részről Hasszan al-Bakr köztársasági elnök írta alá.

Az ünnepélyes aktusnál szovjet részről jelen voltak az Irakban tartózkodó szovjet párt- és kormányküldöttség tagjai. Iraki részről ott voltak az iraki Baath-párt vezetésének tagjai, az iraki kormány tagjai, valamint más hivatalos személyiségek.

„Az aláírt szovjet-iraki barátsági és együttműködési szerződés a két nép alapvető érdekeit tükrözi” — hangsúlyozta Koszigin a dokumentum aláírása alkalmából mondott beszédében.

A szovjet kormányfő rámu-

tatott, hogy a szerződés szoros politikai, gazdasági és kulturális együttműködést irányoz elő a két ország között. A szerződésben foglaltak teljes mértékben a két ország függetlensége, szuverenitása, területi sérthetlensége kölcsönös tiszteletben tartásának, az egymás belügyeibe való be nem avatkozásának, az egyenjogúságnak és a kölcsönös előnyöknek elvein alapulnak. „A szerződés feladata, hogy hatékonyan elősegítse az imperiaлизм és a gyarmatosítás ellen, a közel-keleti igazság és tartós békéért, valamint a nemzetközi feszültség enyhítéseért vívott harcban erőfeszítéseink egybehangolását” — hangsúlyozta Koszigin.

A szovjet kormányfő megál-
lapította: a szerződés világosan bizonyítja, hogy a szovjet-iraki baráti kapcsolatok nem konjunktúrális jellegűek,

hanem szilárd alapokon állnak. Ugyanakkor a most aláírt szerződés nem irányul semmilyen harmadik állam ellen, nem sérti egyetlen ország törvényes érdekeit sem. Alekszej Koszigin annak a mély meggyőződésének adott hangot, hogy a két ország szerződése megfelel a széles körű nemzetközi együttműködés, s ezen belül a Szovjetunió és Irak más arab országokkal való együttműködése érdekeinek.

A szovjet miniszterelnök Bagdadban találkozott az iraki Kommunista Párt küldöttségével, amelyet Aziz Mohammed, a párt központi bizottságának első titkára vezetett.

Alekszej Koszigin megbeszélését folytatótt a Kurd Demokráta Párt küldöttségével is, amelyet Mohammed Mahmud Abdel Rahman, a párt politikai bizottságának tagja vezetett.

A Szovjetunió és India a hindusztáni probléma békés rendezése mellett

Szovjetunióbéli látogatásának befejeztével hazaérkezett Szvaran Szingh indiai külügyminiszter.

Szvaran Szingh nyilatkozatában hangoztatta: „A Szovjetunió sohasem kívánt közvetítő szerepet játszani India és Pakisztán között.

Ami India és Pakisztán közötti kapcsolatfelvételt illeti, Szvaran Szingh kijelentette, hogy az indiai fél elvben helyesli a két ország vezetőinek csúcstalálkozóját. nézete szerint azonban ezt a találkót alacsonyabb szinten alaposan elő kell készíteni.

Szvaran Szingh moszkvai látogatásával kapcsolatban a szovjet fővárosban közölték, hogy a Szovjetunió és India a hindusztáni felszigetelést okozó problémák mielőbbi békés, politikai rendezése mellett száll síkra.

Mindkét fél megvalósíthatónak látja a rendezést az India, a Bengáli Népi Köztársaság és Pakisztán közötti közvetlen tárgyalások útján.

Mudzsibir Rahman, a Bengáli Népi Köztársaság miniszterelnöke az elmúlt hetekben fegyverszüneti ajánlatot kapott Izraeltől, amit azonban vissza is utasított.

Izrael arra is javaslatot tett, hogy a két ország vegye fel a diplomáciai kapcsolatokat — közölte Rahman a kairói Al Gumhurijával. „Erre az ajánlatra nem is válaszoltunk” — tette hozzá. A Rahman-interjú a lap csütörtöki számában jelent meg.

A Nemzeti Munkás Liga elnevezésű szakcsapat vezetője főtítára bejelentette, hogy önkéntesekből megalakítják a „vörös őrséget”, amelynek feladata lesz a nemzet- és társadalomellenes erők elleni harc. Az új fegyveres testület egységei először május elsején, a daccai ünnepi felvonáson találkozhatnak majd az ország lakosságával.

Az IRA kész Észak-Írországban tüzszünetet hirdetni

London barátságatlannak tekinti Nixon új úttervét

Észak-Írországban különböző incidens nélkül zajlottak le az 1916-os ír felkelés halottaira emlékező felvonulások és az újrakezdet ellen szervezett protestáns tüntetések. William Whitelaw, a brit kormány új ügyekkel foglalkozó új minisztere, aki az ünnepek után költözött be a felosztott protestáns önkormányzat székhelyére, a Stormont-kastélyba, hírek szerint a régi kormány által kimondott felvonulási tilalom megszüntetését fontolgatja.

Belfastban két helyen robbant pokolgép, de Londonderryben, a katolikusoknak ebben a másik nagy ellenállási pontjában tovább tartott az illegális republikánus hadsereg ideiglenes szárnyának tüzszünete. A föld alatti hadsereg, az IRA ideiglenes szárnya taktikai kérdésekben zavarba jött. Külső nyomás alatt, az IRA ideiglenes szárnya Londonderryben tüzszünetet hirdetett, de dublini vezérek elítélték őket e lépés miatt. Most a fegyveres szervezet politikai szárnyának vezére Dublinban arra célzott, hogy ha Észak-Írország katolikusai úgy akarják, az egész tartomány területére tüzszünetet hirdet az IRA.

A Népi Egység nyilatkozata Chile belpolitikai helyzetéről

Két új miniszter a kormányban

Dr. Salvador Allende köztársasági elnök a kormánytagjainak jelenlétében ünnepélyesen feleskette két új miniszterét, akiket a Népi Egységből kivált PIR (Radikális Baloldal Pártja) lemondott miniszterei helyett nevezett ki kormányába. Az új bányaiügyi miniszter Pedro Palacios brigadtábornok-hadmérnök, a chuicamatai rézbányák igazgatója; az új igazságügyi miniszter Jorge Tapia radikális párti ügyvéd lett.

Ezzel nem teljesen huszonegy óra alatt megoldódott a PIR két miniszterének lemondása miatt keletkezett kormányválság. A Népi Egység 17 hónapos kormányzása óta első ízben történt, hogy egy aktív katonatiszter bíztak meg miniszteri tárcával. Palacios tábornok ugyanis elismert szakértője a chilei bányáigyegeknek.

A Népi Egység politikai bizottsága nyilatkozatot adott ki a PIR kiválásáról. Ebben közli, hogy a Radikális Baloldal Pártja azért lépett ki az Egységtől, mert nem értette egyet a program végrehajtásával. A nézeteltérés a

Népi Egység pártjai és a PIR vezetői között az államotársok ügyében csúcsosodott ki. A PIR azt szeretne volna, ha a Népi Egység a belpolitikai helyzet kiéleződésének elkerülésére enged az ellenzék nyomásának és lemond a 91 nagyvállalat államotársítását egyszerű elõirányzó törvényjavaslatáról. Ez egyet jelentett volna azzal, hogy a már társadalmi tulajdonba vett üzemeket, mint például a nagy textilgyárakat visszaadják volt tulajdonosaiknak.

A Népi Egység mindent elkövetett, hogy az ellenzékkel folytatott tárgyalásokkal kerülje el a sürgősül elengedni kényszerűt. Eltökélt szándéka, azonban, hogy következetesen haladjon előre programjának teljesítése felé. Ettől nem hagyja eltántorítani magát sem most, sem a jövőben. Ezért élt az elnök vétőjogával, amikor az ellenzék parlamenti többsége alkotmánymódosító javaslatának elfogadásával meg akarta akadályozni a kormány államotársítási politikájának végrehajtását.

A vietnami háború növekvő szerepet játszik az amerikai választási küzdelemben

McGovern győzelme a wisconsini előválasztásokon

Wisconsin államban az előválasztásokon meglepetésszerű arányú, átütő győzelmet aratott a demokráta jelöltek között George McGovern, a demokráta párt balszárnyának képviselője. (Az előválasztásokon az egyes pártok potenciális elnökjelöltjeire szavaznak a választópolgárok és egyben megválasztják az állam delegátusait az elnökválasztás konvencióra.) A republikánus oldalon Nixon győzelme egy pillanattal sem volt vitás.

McGovern szenátor, aki programjának tengelyébe a Vietnamból való haladéktalan kivonást és a nagyonopliumok hatalmának korlátozását állította, a szavazatok mintegy 30 százalékát kapta meg. Természetesen lehetetlen pontosan megállapítani, hogy a legtöbb harci cselekmények a „vietnamizálás” nyilvánvaló csodája milyen szerepet játszott az eredményben. Tény, hogy McGovern győ-

zelve kifejezően tükrözi azt is, hogy a folytatódó háború ismét növekvő szerepet játszik a választási küzdelemben, és azt is, hogy a jobbra tolódással szemben vannak ellenállásra képes reális tartalékok az amerikai politikai színpadon.

Második helyen 22 százalékkal a szélsőséges, fajiúzó Wallace alabamai kormányzó, a harmadik helyen 21 százalékkal Humphrey végzett.

A wisconsini előválasztás nagyon komolyan visszavetette Muskie szenátort, aki körülbelül 10 százalékos támogatást kapott, s McGovern, Wallace és Humphrey mögött végzett. Wisconsin nyitottabb teszt és ki is élezi a demokráta párt elnökválasztásért vívott küzdelmet. Egyes politikai megfigyelők szerint később felmerülhet egy olyan „párt helyzet” lehetősége, amelyben Edward Kennedynak meglepetésszerű esélyei lehetnek.

Kairó fegyveres erői készen állnak a harcra

Anvar Szadat egyiptomi elnök nemzetbiztonsági tanácsadóival, Hafez Iszmaíllal, külügyminiszterével, Murad Ghalebbe és Vlagyimir Vinogradov kairói szovjet nagykövettel tárgyalt. Eközben különmegbízottja, Hasszán Szabri el Kholi Asszad szíriai elnökkel találkozott. Tripoliba repült, ahol üzenetet adt át Kadhafinak ezredesnek.

Nyugati hírhírnökök szerint hivatalos helyen nem adtak felvilágosítást az élénk diplomáciai tevékenység tárgyáról. Mégis megállapítják: a tárgyalások nyilván arra vonatkoznak, hogy miként lehet kiszabadítani a közel-keleti válság ügyét a jelenlegi zsákutcából.

A kairói Al Ahram úgy tudja, hogy Vinogradov nagykövet, aki kétéhetes moszkvai konzultációsorozat után érkezett vissza az egyiptomi fővárosba, a többi között kormányának a Husszein-tervvel kapcsolatos álláspontjáról tájékoztatta Szadatot.

Figyelemre méltó megjegyzéseket tett az Arab Szocialista Unió főtítkársága előtt Mohamed Ahmed Szadek egyiptomi hadügyminiszter. A vezető politikai és katonai személyek részvételével folyó meghallgatáson a miniszter kijelentette, hogy a fegyveres erők befejezték előkészületeiket és készen állnak a harcra. Hozzátette, hogy a háború, ha kifőrt, nem lesz többé „felőlő” jellegű; átfogó hadműveletek egész sorát vonultatja fel majd. Szadek tábornok szerint Izrael továbbra is légifőlénytel rendelkezik, amit az elmúlt két évben — az Egyesült Államok támogatása következtében — sikerült is növelnie. Az izraeli ipar és az izraeli lakosság elrendeződése azonban olyan, hogy az ottani célpontokat könnyű elérni. Olyanra Szadek Izraelt áttölt, hogy az 1969–1970-es felső-egyiptomi szabotázsakciókhoz hasonló akciókba bocsátkozzék, mert Egyiptom minden ilyen lépésre „rendkívüli súlyos ellenléncsapással” fog válaszolni.

Szadek leszögezte, hogy az 1967-es katasztrófa nem ismétlődhet meg többé.

A félhivatalos Al Ahram értesülései szerint Murad Ghaleb egyiptomi külügyminiszter a közeljövőben Moszkvába utazik, hogy Andrej Gromiko szovjet külügyminiszterrel tárgyaljon.

Egyiptom megszakította diplomáciai kapcsolatait Jordániával

Az egyiptomi kormány csaknem háromórás ülésén döntés született arról, hogy az Egyiptomi Arab Köztársaság megszakítja diplomáciai kapcsolatát Jordániával. Az ülésen Szadat elnököt, jelen volt Hasszain el Szejfi és Mahmud Fauzi alelnök, valamint Hafez Iszmaíl, az elnök nemzetbiztonsági tanácsadója. A kabinetülést követően Abdel Kader Hatem miniszterelnök-helyettes, kulturális és tájékoztatási miniszter bejelentette a diplomáciai kapcsolat megszakítását.

„Ez a lépést az Izrael elleni harc tette szükségessé. A kormány azért döntött így, mert teljesen világossá vált, hogy Husszein jordániai királyi föderációs terve azonos Jigal Allon tervével.

Csütörtök este Kairóban megkezdte munkáját a palesztin nemzeti tanács kongresszusa. A megnyitói ülésen felszólalt Szadat egyiptomi elnök. Üdvözölte a küldötteket és bejelentette az egyiptomi-jordániai diplomáciai kapcsolatok megszakítását.

Szadat kijelentette, hogy Egyiptom széles körű tanácskozásokat folytat arról, miként lehet egyesített arab akcióval válaszolni az arab egység felbomlását célzó Husszein-tervre. Addig is, amíg sor kerül ilyen akciók megszerzésére. Egyiptom elhatározta, hogy minden kapcsolatot megszakít a jordániai rendszerrel. Ez az elhatározás nem irányul a jordán nép ellen, amely továbbra is testvérünk marad — hangoztatta Szadat.

Kurt Waldheim, az ENSZ főtítkára hozzájárult ahhoz, hogy növeljék a libanoni-izraeli fegyverszüneti vonal mentén állomásozó ENSZ-megfigyelők létszámát — jelentette be Bejrútból Szaeb Szalam miniszterelnök. Hozzátette, hogy Waldheim egyetértő állásfoglalása az 1949. évi fegyverszüneti egyezmény érvényességét erősíti meg. Izrael ugyanis az 1967 júniusi háború óta hatályon kívül levőnek tekinti a fegyverszüneti egyezményt.

A francia kommunisták és szocialisták megbeszélése

A Francia Kommunista Párt és a Francia Szocialista Párt küldöttségei találkoztartottak.

A találkozó kiadott közlemény szerint a két küldöttség megállapodott abban, hogy munkacsoporthat alakítanak, és javaslatokat dolgoznak ki olyan politikai szerződés megkötésére, amely közös kormányprogramot is magába foglalna. A két küldöttség ezután megvizsgálta a Pompidou elnök által elhatározott népszavazás kérdését is, azokat a problémákat, amelyeket a má-nóver felvet.

Francia-szovjet kozmikus együttműködés

A Szovjetunióban egyetlen hordozórakéta segítségével felocsátottak egy Molnija 1. távközlési mesterséges holdat és egy francia, kis méretű, úgynevezett autonóm műholdat (MASZ).

A Molnija 1. szputnyik feladata a nagy távolságú távbeszélő- és táviró-, rádióösszeköttetési rendszer üzemeltetésének biztosítása, valamint a szovjet központi televízió műsorainak továbbítása az „Orbita”-hálózatnak az északi sarkvidéken Szibériában, Tavol-Keleten és Közép-Ázsiában levő vevőállomásaira.

A francia MASZ-műhold rendelkezésre a különféle napenergia működési tulajdonságainak vizsgálata a kozmikus térben.

Bengálban felelősségre vonják a háborús bűnösöket

A Bengáli Népi Köztársaságban őrizetben tartott pakisztáni hadifoglyok egy részét két hónapon belül háborús bűnösökként állítják bíróság elé — mondotta *Mudzsibur Rahman* sejk, a független bengáli állam kormányfője az As-Saab című libanoni napilapnak adott interjújában.

Az a vád ellenük — írta hozzá —, hogy bűnrészesekek hárommillió bengáli lakos meggyilkolásában, 79 ezer bengáli nő megerőszakolásában. E bűncselekményeket bizonyító dokumentumok a bíróság rendelkezésére állnak. A miniszterelnök ugyanakkor jelezte, kész tárgyalni a többi pakisztáni hadifogoly kicseréléséről.

Rahman bejelentette azt is, hogy hajlandó találkozni *Zulfikar Ali Bhutto* pakisztáni köztársasági elnökkel, de csak akkor, ha Pakisztán már elismerte a Bengáli Népi Köztársaságot. „Máskülönben nem lehet szó sem találkozásról, sem tárgyalásról” — hangzott.

Amerikai fegyverszállítás

Közel-keleti kérdésekről nyilatkozott a szenátus külügyi bizottságának Sisco, a külügyminisztérium közel-keleti ügyekben illetékes államtitkára. Az Egyiptom védelmi képességének növeléséhez nyújtott szovjet segítségre hivatkozva Sisco bejelentette, hogy „az Egyesült Államok további lépéseket tett a közel-keleti katonai egyensúly fenntartása érdekében”, más szóval újabb fegyvereket szállít Izraelnek.

A továbbiakban Sisco kérte a bizottságot, hogy szavazzon meg gazdasági segítséget Izraelnek.

A saigoni kormány csapatok kiűrtettek 14 támaszpontot Fokozódó amerikai légitámadások a népi Vietnam ellen

A VDK tüzei az ország felett lelőttek egy B-52-es repülőerődöt

Dél-Vietnamban a népi felszabadító hadsereg tüzérése és gyalogsága hét napja, négy év óta a leghevesebb támadássorozatot indította a saigoni hadsereg északi védővonalára és a középső fennsíkon kiépített állásai ellen. A népi erők példátlanul heves tüzérése előkészítés után lendületesen folytatják támadásukat, és ideig 14 saigoni támaszpontot foglaltak el.

A helyszíni harctéri tudósítások és a washingtoni kommentátorok egyöntetűen kiemelik: félelmetes erejű rakéta- és léghéghatítótűz fedezték alá a nehézfegyverekkel és nagy átütőerejű harcokcsizó alakulatokkal támogatott hazafias erők. Az NBC helyszíni tudósítása szerint, a menekülő saigoni kormány csapatok támogatására felszálló amerikai vadászbombázókat olyan sűrű rakétatűz fogadja, ami még nem fordult elő.

A DPA hírügynökség arra utal, hogy jöjjék a saigoni hadvezetőség tizenötezer elit-katonát vezényelt északi területekre, így sem sikerült megállítani a hazafias erők offenzíváját. A felszabadító erők szinte feltartóztatathatatlanságban a washingtoni kommentátorok egyöntetűen kiemelik: félelmetes erejű rakéta- és léghéghatítótűz fedezték alá a nehézfegyverekkel és nagy átütőerejű harcokcsizó alakulatokkal támogatott hazafias erők. Az NBC helyszíni tudósítása szerint, a menekülő saigoni kormány csapatok támogatására felszálló amerikai vadászbombázókat olyan sűrű rakétatűz fogadja, ami még nem fordult elő.

A hanoi rádió jelentése szerint a VDK légvédelme Vinh Linh tartomány felett lelőtt egy B-52-es amerikai óriás bombázót.

Hírügynökségek megjegyzik, hogy ez az első ilyen fegyvertény.

Nguyen Van Thieu saigoni elnök kijelentette, hogy a dél-vietnami helyzet „nagyon súlyos” és „forró drót révén” állandó napi kapcsolatot tart fenn *Richard Nixon* amerikai elnökkel. Thieu kijelentette: biztosított kapott Nixon elnöktől, hogy az Egyesült Államok legújra megadja az offenzíva visszaverésére.

Párizsi jelentés szerint a DIFK és a VDK Párizsban tárgyaló küldöttsége ismételt javasolta: folytassák az amerikaiak által egyoldalúan megszakított és bizonytalan időre felfüggesztett békeelő-készítő tanácskozást. Az Egyesült Államok küldöttsége a javaslatot ezúttal is elutasította. Ly Van Sau, a DIFK-küldöttség szóvivője hangsúlyozta: kormánya — a hadszínterén kialakult helyzettel függetlenül — a konfliktus politikai, nem pedig katonai megoldását akarja. Ezért javasolja a mostani körülmények között is a tárgyalások újrafelvételét.

lem egységei sok esetben ellenállás nélkül megadták magukat, vagy a népi erők oldalára álltak át.

A népi felszabadító erők egységei Quang Tri és Hue térségében elfoglalták a Dél-Vietnam partjain végigvezető stratégiai fontosságú egyes számú műút egy szakaszát. Így elvágták a Quang Tri tartomány és Dél-Vietnam többi része közötti legfontosabb szárazföldi kapcsolatot.

Az amerikai légierő vadászrepülőgépei és a B-52-es óriás bombázói a demilitarizált övezetű délre szőnyegbombázásokat hajtottak végre.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

A hanoi rádió jelentése szerint a VDK légvédelme Vinh Linh tartomány felett lelőtt egy B-52-es amerikai óriás bombázót.

Hírügynökségek megjegyzik, hogy ez az első ilyen fegyvertény.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

Az Egyesült Államok 1968 óta leghevesebb légi offenzíváját kezdte meg a VDK területe ellen. A VDK elleni kalóztámadásokban részt vesz az amerikai 7. flotta is, amelynek négy repülőgép-nyahajóját a Tonkini-öbölbe irányították.

A Novoje Vremja a szovjet és a magyar vezetők eszmecseréiről

A szovjet és a magyar párt- és állami vezetők legutóbbi eszmecseréit kommentálva a moszkvai *Novoje Vremja* a következőket írta: „Az országaink közötti elvi kérdések mind egyikeiben teljes és kölcsönös megértés, nézetazonosság mutatkozik.” „Magyarország a Szovjetunióhoz hasonlóan rendkívül fontos feladatnak tekint a szocialista közösség egységének minden módon való szilárdítását, s a maga részéről hozzájárul a testvérországok e közös ügyéhez. Magyarország részvételt kíván a szocialista országok összehangolt politikájának végrehajtásában a nemzetközi porondon. Losonczy Pál, a MNK Elnöki Tanácsának elnöke, Fock Jenő miniszterelnök és Péter János külügyminiszter az utóbbi időben számos találkozózt és konzultációt bonyolított le nyugat-európai államok képviselőivel, hogy elősegítse az európai értekezlet útjában álló mesterséges akadályok eltávolítását, s az értekezlet sokoldalú előkészítésének mielőbbi megkezdését.”

országaink gazdasági együttműködésének továbbfejlesztésére és szomszédos országokkal való együttműködésére vonatkozóan. A két ország gazdasági kapcsolatainak helyzetét értékelve a *Novoje Vremja* emlékeztet, hogy a „Barátság” olajvezeték második részének közeljövőben várható üzembe helyezése lehetővé teszi, hogy a Szovjetunió növelje olaszállítási hazánknak, a Szibériát a Szovjetunió európai részével összekötő hatalmas gázvezeték elkészítésével pedig megindul a szovjet földgáz Magyarországra felé. Megemlíti a lap, hogy a Szovjetunió és Magyarország közötti viszony azonos beruházásokkal járul hozzá az alumíniumkooperáció továbbfejlesztéséhez, s így a magyar bauxittermelés, illetve a szovjet alumíniumipar az elkövetkező években már a termelési kooperáció és a specializáció követelményeinek kölcsönös figyelembevételével fejlődik.

A *Novoje Vremja* következtetése: „A szocialista országok sarkalatos nemzetközi és nemzeti érdekei azonosak. Ebből indul ki a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság, amikor megvitatja együttműködésének fejlesztési perspektíváit a nemzetközi porondon, a kommunista és a szocialista építőmunka területén.”

A szovjet külpolitikai hetilap hirmagyarázata ezt követően méltatja Kádár János és Fock Jenő közel-műltbeli szovjetunióbeli látogatásának jelentőségét.

A szovjet külpolitikai hetilap hirmagyarázata ezt követően méltatja Kádár János és Fock Jenő közel-műltbeli szovjetunióbeli látogatásának jelentőségét.

Az amerikaiak tovább bojkottálják a párizsi Vietnam-értekezletet

A VDK és a DIFK tiltakozása

Elmaradt a párizsi Vietnam-konferencia szokásos ülése, mert *Porter* amerikai nagykövet *Nixon* elnök egyenes utasítására az értekezlet bojkottálására rendezkedett be, hogy így próbálja a vietnami feleket engedményekre kényseríteni. A VDK küldöttségének szóvivője sajtóértekezleten jelezte, hogy a delegáció Párizsban marad, és elvárja az amerikai féltől, hogy szüntesse be a tárgyalások szabotálását.

Thy minisztert, a párizsi Vietnam-értekezleten részt vevő VDK-küldöttség vezetőjét. Xuan Thy átadta Schumannnak a VDK külügyminisztériuma által kiadott nyilatkozatot, amely felszólítja a világ békeszerető kormányait, követeljék az Egyesült Államoktól, hogy térjen vissza a párizsi értekezletre. Xuan Thy hangsúlyozta, hogy kormánya változatlanul kész a vietnami konfliktus békés rendezésére a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány hétpontos javaslatára alapján.

A DIFK külügyminisztériuma nyilatkozatban ítéte el az Egyesült Államokat, amiért meghatározatlan időre nem vesz részt a párizsi tárgyalásokon, és ezzel kísérletet tesz azok megszakítására. A nyilatkozat rámutat, hogy az Egyesült Államok nem akarja a vietnami probléma békés megoldását, csupán „vietnami-zálni” szeretné a háborút, és az erő pozíciójából akarja diktálni a feltételeket a vietnami népnek. A DIFK erősen követeli az amerikai kormánytól, hogy szüntesse be minden agresszív cselekményét Vietnam ellen, és adjon érdemi választ a DIFK hétpontos rendezési javaslatára.

Maurice Schumann francia külügyminiszter fogadta Xuan

Schumann kiábrándftónak nevezte, hogy az Egyesült Államok megszakította a párizsi értekezletet, és kijelentette, hogy megítélése szerint „a vietnami problémára nem lehet a párizsi értekezleten kívül megoldást találni”. Schumann azt is leszögezte, hogy a francia kormány változatlanul irányadóknak tekinti azokat az alapelveket, amelyeket de Gaulle tábornok, néhai francia államelnök 1966-os Phnom Penh-i beszédében fejtett ki, nevezetesen azt, hogy az indoknai helyzet rendezésének alapja az amerikaiak távozásával és a térségben élő népek önröndelkezési jogának tisztelgetésével tartásával jöhet csak létre.

Indira Gandhi szerint

India és Pakisztán „közvetlen érintkezésben” áll Bhutto egyelőre nem tud a találkozó idejéről

Indira Gandhi indiai miniszterelnök bejelentette, hogy országa és Pakisztán „közvetlen érintkezésben” áll egymással — feltehetően a béketárgyalások előkészítése végett.

Gandhi asszony nem mondta meg, mikor és hol vették fel a kapcsolatokat.

Kijelentette viszont, hogy India békében akar élni Pakisztánnal, nem kíván megálázni senkit. „Következete-

sen síkra szálltunk Pakisztánhoz fűződő kapcsolatunk normalizálásáért. Magam tetten kezdtem emeztől lépést azzal, hogy bejelenttem: készen állok a tárgyalásokra.”

Indira Gandhi bejelentése az alsóházban hangzott el: *Bhutto* pakisztáni elnök, aki Karachiból rövid látogatásra Lahoreba érkezett, kijelentette: e pillanatban még nem tudja, mikor fog találkozni *Indira Gandhival*.

A szovjet kilencedik ötéves terv

Mit jelent egy százalék?

A gazdasági fejlődés szintjét, ütemét jellemző fő mutató, mint ismeretes, a nemzeti jövedelem. A szovjet kilencedik ötéves terv szerint a nemzeti jövedelem 38,6 százalékkal emelkedik.

Induljunk ki az egy százalékból, hogy megértsük: mit jelent ez a majdnem negyven százalékos növekedés. Kezdjük azzal, hogy 1970-ben az egy százalék feléle kerekítve 2,7 milliárd rubelt jelentett. Ez az összeg, megfelelő átszámítással Norvégia nemzeti jövedelmének körülbelül a felét, Dániának kétötödét, Ausztriának pedig háromötödét jelenti. A 2,7 milliárd rubelből 7500 ötszintes, nyolcvanlakos lakóház, vagyis egy közepes város építhető.

dekében gyorsul a tudományos és a műszaki fejlesztés, és a termelési költségvetés az iparban 39 százalékkal, a mezőgazdaságban 38 százalékkal emelkedik. Jelentős tényező ebben a népgazdaság irányításának fokozatos tökéletesítése is. Ennek is közel fogható anyagi eredményeket kell adnia, lehetővé téve a tartalékok feltárását, a gazdasági lehetőségek jobb kihasználását.

A japán KP élesen bírálja a kínai vezetést

A Japán Kommunista Párt központi lapja, az *Akahata*, rövid idő alatt második sorrendűként élesen bírálja a Kínai Kommunista Párt vezetését. Az *Akahata* szerdai számában megjelent, aláírási nélküli cikk „szociál-kolonialista” politikát folytatásával vádolja a kínai partvezetést. Név szerint utalva *Mao Ce-tungra* és *Csou En-lajra*, az *Akahata* cikke azt írja, hogy a kínai párt politikáját az opportunizmus, a revizionizmus és a szakadás jellemzi. A JKP lapja figyelmezteti a kínaiakat, „Maónak és klickjének arra irányuló törekvése, hogy rákényszerítse Japánra a népi háború mindenhatóságának elméletét”, gyszos véget ér.

Tokiói politikai megfigyelők rámutatnak, az *Akahata* cikke közvetlenül az után jelent meg, hogy *Csou En-laj* a Japán Szocialista Párt egy képviselőjével folytatott beszélgetésben eltiltően nyilatkozott a Japán Kommunista Pártól.

VILÁGHÍRADÓ

A vietnami népi erők támadása

MÁR EGY HETE TART a dél-vietnami felszabadító hadsereg támadása a saigoni csapatok állásai ellen. A modern fegyverekkel főszerű lendületes támadássorozat összeroppanította a saigoniak északi védővonalát, fenyegeti a középső fennsíkon kiépített állásokat és fejlesztett kapkodást okozott a főváros közelében, a délnyugati frontokon is.

Az 1968-as nagy offenzívára emlékeztető csaták legfontosabb új katonai jellemzőiként szakértők azt emelik ki, hogy a népi erők modern fegyvereket, köztük harcokcsizókat, nehéztüzérséget és rakétákat használnak, s rendkívül jól összehangolt és gyors akciókat hajtanak végre. A több mint három év óta folyó vietnami háború keretében kiképzett és amerikai fegyverekkel felszerelt saigoni hadsereg

FEGYHÁZ—BÖRTÖN—FOGHÁZ

A szabadságvesztések végrehajtásának szabályozásáról

Amikor a bíróság ítéletét kihirdeti, a vádlott számára az a legfontosabb, hogy milyen tartamú szabadságvesztést szabnak ki rá. Nem kétséges, hogy elsősorban az a döntő, hogy mennyi ideig kell az elítélten a büntetés végrehajtási intézetben lennie, mennyi ideig lesz szabadságától megfosztva. A bíróság azonban nemcsak a szabadságvesztés időtartamát szabja meg, hanem azt is, hogy azt az elítélten milyen módon kell végrehajtani.

A szabadságvesztés egységes büntetési nem,

annak végrehajtása azonban igen különböző aszerint, hogy milyen az elítelt személyisége, és milyen jellegű bűncselekményt követett el. A szocialista büntetőjog szerint a büntetés legfőbb célja a bűnelkövető megnevelése, ugyanakkor a társadalom tagjainak visszatartása a bűnéstől. Kézre kell fogni, hogy ezt a nevelési célt nem lehet azonos módon, nem lehet azonos eszközökkel elérni.

Az egyéniesítés, tehát az elkövető személyének messzemenő figyelembe vételének nemcsak a büntetés végrehajtásánál, hanem a legfontosabb követelmény.

Az átnevelhetőség szempontjából az elítéltek különböző csoportokra oszthatók, és ennek megfelelően állapítja meg a törvény, illetve ítéletben a bíróság, hogy milyen fokozatban kell a szabadságvesztést végrehajtani. Nagyon lényeges, az, hogy nálunk maga a bíróság határoz erről ítéletben. Ezt a bíróság csak akkor tudja helyesen eldönteni, ha alaposan megvizsgálja a vádlott egyéniségét, személyi körülményeit és az általa elkövetett bűncselekmény jellegét is.

A szabadságvesztés végrehajtása lényegileg nem más, mint kénszernevelés.

amelynek célja az elítelt személyiségének átféremzése avégett, hogy szabadulása után ne kövessen el újabb bűncselekményt, hogy törvénytisztező állampolgárrá váljék. Maga a törvény alapelvként emeli ki, hogy a „büntetés végrehajtása során a szocialista humaniz-

musnak kell érvényesülnie". Hangsúlyozni kell, hogy ez a követelmény minden elítelt vonatkozásában érvényesül, ugyanakkor a büntetés, elsősorban a szabadságvesztés végrehajtásának nyilvánvaló és szükségszerű jellemvonása a megfelelő szigor. Nem nélkülözhető ez a büntetés végrehajtási intézet rendjének biztosítása érdekében sem. Az elítéltekre vonatkozóan ez abban jelentkezik, hogy tartoznak az előirt kötelezettségek feltétel nélkül teljesíteni, pontosan betartani.

Ezek általánosan érvényesülő szempontok. Ugyanakkor azonos jelentőségű különbségek vannak aszerint, hogy a szabadságvesztést milyen fokozatban hajtják végre. Fontos kiemelni, hogy különbségek mutatkoznak többek közt az elítelt elhelyezése, a körleten belüli mozgás, a munka-követelmények, a szabad idő felhasználása, a külvilággal való kapcsolat, a levelezés és látogatás gyakorisága, illetve ellenőrzése, a keresmény saját célra való felhasználhatósága, a birtokban tartható tárgyak kőre stb. tekintetében.

A legsúlyosabb és a legenyhébb fokozat között az eltérés magától értetődően igen jelentős, de megvan az az egyéb végrehajtási fokozatok között is.

A Büntető Törvénykönyv módosításáról szóló jogszabály 1972. január 1-én lépett életbe, amely a büntetés végrehajtására vonatkozóan is változásokat hozott, és módosította az elnevezéseket is. E szerint a szabadságvesztést négyféle fokozatban hajtják végre, amelyek közül

stb. Különösen olyanokkal szemben kerülhet tehát sor ilyen alapon a szabadságvesztésnek fegyházban való végrehajtására, akik sorozatos bűncselekményeket követtek el, anélkül azonban, hogy leplezték és elítéltek volna őket. Ha a bíróság a vádlott személyiségének alapos vizs-

gálata alapján ezt megállapítja, az elíteltet egyrészt kizárja a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből, másrészt pedig úgy rendelkezik, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani.

A szabadságvesztés végrehajtásának a fegyháznál enyhébb fokozata

a szigorított börtön.

Itt kell végrehajtani a büntetést, ha az elíteltet szándékos bűncselekmény miatt már egy ízben szabadságvesztésre ítélték, és ennek kiállításától öt év még nem telt el. Hasonlóképpen szigorított börtönben hajtják végre a szabadságvesztést, ha azt szándékos büntetés miatt szabták ki, és tartama meghaladja a három évet. Végül az igazítás miatt elítéltek is szigorított börtönben töltik büntetésüket.

Az új törvény különbséget tesz büntetett és vétség között; az előbbi nagyobb súlyú, az utóbbi enyhébb büntetés alá eső bűncselekmény. A szándékos vétséget a törvény legfeljebb egy évi, a gondatlan vétséget legfeljebb három évi szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Az ennélfelül súlyosabban büntetett cselekmény: büntetett. Ennek a megkülönböztetésnek a szabadságvesztés végrehajtása szempontjából is jelentősége van. Ha ugyanis a vádlottat szándékos vétség elkövetése miatt ítélték el, megel-

büntetésüket fogházban töltik,

hiszen átnevelésük nem igényel szigorúbb végrehajtási módot. Ide kerülnek mindazok az első büntényesek is, akik szándékos vétséget követtek el. A fenti szabályokat a bíróság ítéletében nem gépiesen alkalmazza. Az új törvény módosított ad arra — mégpedig nem csupán kivételes esetben, — hogy a bíróság egy fokozattal szigorúbb vagy enyhébb végrehajtási módot jelölhessen ki ítéletében.

A bíróságnak tehát széles körű mérlegelési lehetősége van mind a szigorítás, mind pedig az enyhítés irányában

Ennek során messzemenően figyelembe veszi az elkövető

zöleg azonban már szabadságvesztésre volt ítéelve, amelynek kiállításától még öt év nem telt el: a büntetést nem szigorított börtönben, hanem börtönben kell végrehajtani.

Ugyanitt hajtják végre a szándékos büntetést, kivétel nélkül a szabadságvesztést is, ha annak tartama meghaladja a három évet, és a fent felsorolt esetek egyike sem áll fenn.

Végül a negyedik fokozat a fogház. Nyilvánvaló, hogy ez a legenyhébb végrehajtási mód általában elegendőnek mutatkozik az átnevelés szempontjából, ha a vádlott nem szándékos, hanem gondatlan bűncselekményt követett el, tehát nem tudatosan helyezkedett szembe a törvénnyel, hanem a tőle elvárható figyelmet és körültekintést mulasztotta el, és ennek folytán gondatlanul valósított meg bűncselekményt. Ezek között említhetők pl. azok a gépjárművezetők, akik gondatlanságuk folytán közúti balesetet okoztak. Ezek

személyi körülményeit, továbbá, hogy mi volt a bűncselekmény indítéka, végül pedig, hogy miként hajtották végre. Nagyon fontos ennek során az elítelt addigi — kifogás alá nem eső — vagy zűlhött — eljárásmódjának tekintetbe vétele, továbbá az, hogy a bűncselekményt alkalomszerűen vagy kitervelten hajtotta-e végre stb. Természetesen számos egyéb körülmény figyelembe vétele is szükséges, hogy a bíróság az általános szabálytól indokoltan eltérjen.

Itt kell végül nyomatékosan utalni arra, hogy maga az elítelt is hozzájárulhat ahhoz, hogy könnyítsen helyzetén, és ezáltal

enyhébb végrehajtási fokozatba kerülhessen

Meg kell még említeni, hogy míg az új törvény szerint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozóan a korábbi enyhébb szabályok érvényesülnek, addig a szabadságvesztés végrehajtási fokozataira vonatkozó új szabályozásnak visszaható ereje van, ami annyit jelent, hogy ezeket kell alkalmazni az 1972. január 1-e előtt elkövetett bűncselekmények miatt elítéltekre is.

Dr. R. Gy.

Érdemes tehát abból a szempontból is a büntetés végrehajtási intézetben kifogástalan magatartást tanúsítani, az átlagosnál jobb munkát végezni, és ezzel kiérdemelni azt, hogy a szabadságvesztés végrehajtása enyhébb fokozatban történjen, ami számos vonatkozásban jóval kedvezőbb helyzetet és körülményeket biztosít az elítelt számára.

Szaktanácsadók segítik az újonnan jötteket

Szaltó mortále

A cirkuszok világában, az artisták között nagy attrakciónak számít a szaltó mortále, a halálugrás. Régen külön is számon tartották azokat a légtornászokat, akik meg tudták csinálni ezt a „világzámot". Kétségtelen, hogy nagy ügyességet, komoly felkészültséget igényelt ez a mutatvány. Hogy mennyi haszna volt, hogy mennyire vitte előre az emberiség fejlődését, ezt ostobaság lenne kérdezni, mert ennek semmi köze sem volt sem egyikhez, sem a másikhoz. Egy lélegzetelállító, szép mutatvány az egész, amely az emberek szórakoztatására, elkápráztatására szolgál.

A légtornászok estéről estére életüket, testi épségüket kockáztatják. Hiába van kifesztve a trapéz alatt a háló, a nagy mutatvány akkor is kockázattal, veszéllyel jár. Mégis miért csinálják? Az, hogy pénzért kapnak érte, természetesen. Ezenkívül hajtja őket még valami: a dicsőség, a hírnév vágya, és az a büszke öntudat, hogy minden este felcsattan a taps a veszélyes mutatvány után. De aztán a nagy pillanat izgalmá elmúlik, az emberek hazamennek, és elfelejtik a nagy attrakciót.

Tovább gondolkodva, szinte követelőzve jelenik meg tudatunkban a kérdés: ha haszontalan dolgokba ennyi energiát ölnék, miért nem fektetik ezt az energiát a hasznos munkába, az életmódjuk megváltoztatásába, életük újraszervezésébe. Ez nem lenne cirkuszi mutatvány, ez nem veszéllyel, hanem haszonnal járna. Bizonyára komoly elismerést kapnának érte, ha nem is a „közönségtől", de a hozzátartozóktól, akik valóban örülnének annak, hogy ez is kitelik egy apától vagy egy testvértől. Véték elpazarolni ügyes embereknek erejükét és ügyességüket arra, hogy szipkákát, lakatokat, vagy más egyebet gyártásának a felügyelet kijátéka és a társaik elismerése céljából.

Lehet, hogy ez valami csillag, nagy dolog az ő körükben, de mindenképpen szaltó mortále marad, és semmiképpen sem segíti elő a becsületes útra térést.

9. 57.

Nyilván sokan megkérdezik magukban, mi köze az elítéltek életéhez a szaltó mortálnak? Miért beszélünk a cirkuszról és az artisták világáról?

Csupán az összehasonlítás céljából. Mert vannak olyan elítéltek, akik abból úznek sportot, hogy cirkuszi produkcióknak is beillő módon tiltott tárgyakat készítenek, és ügyességüket, élelmiségüket azzal próbálják bizonyítani, hogy a felügyelet éberségét hogyan játszák ki. Társaik előtt így tartanak magukat. Kötél-táncnak is beillő módon egyenlő súlyoznak a fenytést, kiváltó cselekedet és annak leplezése körül. Olyan tiltott tárgyakat készítenek — például lakatot — amelyek mestermunkának is beillenek, de csak arra szolgálnak, hogy bebizonyítsák az elítelttársaknak, senki más nem tudja kinyitni, csak ők. Az elismerést azért várják,

Talán nem késő

A beszélő után most is, mint már annyiszor, egymást követik a különféle kérelmek a felmerült problémák rendezése végett. Korábban is igyekeztünk az elítéltek problémáit úgy megoldani, hogy érezzék társadalmunk szigorát, illetve humanizmusát.

Ez a kérdés, hogy levelet ír-hasson, azonban egyedimek tűnik. Miért? Talán azért, mert egy viszonylag fiatal ember, akit eddig már háromszor kellett a törvény szigorával jobb belátásra kényszeríteni, talán felébredt a hír hallatára. Idézem a levelet:

Drága, Édesapám!

Vasárnap volt itt nálam édesanyám, s tőle tudtam meg, hogy Édesapám nagyon beteg, s talán nem is láthatjuk többé egymást. Remélem, meg fog gyógyulni, s e levelem a tőlem kapott öröm első morzsája lehet, mert ezután csak örömet szeretnék okozni magának a sok bánat után.

Ügye megbocsát nekem; bennem pedig nem a pofonok emléke fog élni, hanem a simogató édesapai kéz melege. Fáj, nekem fáj most legjobban, hogy éreztettem neheztelésemet édesapám iránt, mert anyámat elhagyta. Bocsánatot kérek, s ha találkoznánk, megcsókolnám kérges kezét, amely sokat dolgozott értem, amely, ha vert is néha, de enni is adott, s tudott melegen simogatni is.

Ügye megbocsát, Édesapám? ... Megbántam mindent... Ígérem, többet nem fogok börtönbe kerülni, ígérem, a legjobb fia leszek, csak ne hagyjon el minket!

Ha én most nem is lehetnék ott, a levél vigye el szívem, lekem minden melegét, szeretetét magához, kedves Édesapám. Ugye a sok rossz ellenére megőriz szívében?

Nagyon szeretem, Édesapám, s most itt, távol a családtól, a börtön magányában vágyom maga után Édesapám. Itt tudtam meg, ki az én édesapám. Sirok éjszaka-ként, s arra vágyom, inkább most is megverne, csak ott lehetnék magam mellett, s érezném, hogy nagyon szeretem.

Mit is kívánhatnék búcszóul? Azt, hogy ne hagyjon el minket, gyógyuljon meg, várjon rám, hisz úgy vágyodom maga után, édesapám. Ha kezébe veszi leveletem, érezni fogja, hogy a sorok minden betűje fia megbánó szívének egy-egy aggódó, fájtó, szerető dobbanása. Szívem minden melegét, szeretetét küldöm, aki nagyon szereti: fia.

★

Eddig a levél. Úgy érzem, egy halvány szikra fellobbant a fiúban. Jó lenne, ha az ígéret nem pusztá ígéret lenne. Igaz, hogy első beszélgetésünk alkalmával a nevelői irodában is hasonlóan beszélt. Ígerte, hogy ezután másképp lesz. Sok ígéretet elhittem, de sokszor családótan vettem tudomásul, hogy az ígéret csak ígéret volt, nem valósult meg. Talán most nem csalódom!

Kívánom ennek a fiúnak, hogy édesapja gyógyuljon meg. Kívánom, hogy váltsa be ígéretét.

K. M.

Az apa „példája“

Enyhén öszülő, zömök természetű férfi állt velünk szemben. Elég egy megjegyzés, máris mondja a magát.

— Az igaz, hogy ittam, amikor tehettem, de az én kezem tiszta. Véletlenül sem nyúltam a máshoz. Pedig tessék elhinni, millió alkalom lett volna egy-egy lakásban arra, hogy a kabát alá csapjak valamit. De sok lakásban megfordultam, amíg bűtorszállító segéd munkás voltam!

— Mégis harmadszor jár ebben a büntetésvégrehajtási intézetben...

— Hogy mikor volt a második? Nem is nagyon emlékszem már arra, miért hoztak be. Állítólag ittasan hajtottam. Ellenőriztek, és megkaptam a magamét. Ennek azonban, ha jól tudom, tíz éve. Az első sem volt igazán komoly ügy. A harmadik pedig: REF alatt álltam, minden italbóló kiltva, de azért beugrottam egy féldecire...

— Hamarosan jött a bírság: pénzbüntetés. Nem kerülök én ide, ha nem vagyok beteg, amikor a bírságot megkaptam. Kifizettem volna az utolsó fillérig. Ha jól emlékszem, villányt javítottam otthon, és leestem a székrel. A könykömet és a forgómot ütöttem meg. Hete-kilencig nem tudtam dolgozni.

— Mennyi táppénzt kapott, amíg betegállományban volt?

— Táppénzt? Én? — nézett nagyot. — Honnan kaptam volna? Alkalmi munkának nem jár.

— Ahol annyi gyerek van, mint önöknél — kettő még iskolás, kettő iskolás sem lehet, annyira kicsi —, nem volna biztonságosabb állandóra belépni egy állami vállalatba? Győr gyorsan fejlődő város, rengeteg munkalehetőséget kínál, ön mégis tíz év óta alkalmi munkás? Ha jól sikerül a nap, letesz az asztalra két-háromszáz forintot, ha nem, talán egy fillért sem. S mert annyira szert inni, elvisz abból, amit tegnap adott az asszonynak. Hadd tegyük meg hozzá valamit: az alkalmi munkával töltött évek nem minősülnek munkaviszonynak, akkor sem, ha eléri a nyugdíjkorhatárt. Hány évet tudna most igazolni, mint állami alkalmazott?

Hosszú töprengés után sem jött össze több nyolc esztendőnél. Úgy sem, hogy jó-

indulatúan még az egy-két hónapokat is beszámítottuk. Szomorú eredménye ez egy negyvenkét éves férfi életének.

— Mondjon valamit a két nagyobb gyerekről!

— Robi a legidősebb. Most múlt tizenhét éves. Otthon van, illetve dolgozik. Az egyik ügyétől eltekintve, jó gyerek.

— Milyen ügyről van szó?

— Arról a két évről, amit börtönben töltött. De az biztos, hogy bent jól viselkedett, különben nem kapott volna feltételest... Mind minden fiatal, Robi is szeretett szórakozni, udvarolgatni. Egyszer felmentek az egyik barátjához, magukkal vittek egy kislányt, és megtörtént a baj. Később tudtam meg, mi történt. Robi erőszakos nemi közönség kísérletéért kapott két évet... Attilára sokkal jobban haragszom. Az ő bűnselekménye lopás. Ez a kölyök...! Hej, de nehéz... Az utolsó pillanatban tudtuk meg, hogy miket csináltak a barátaival. Most ő is itt van. Fiatalkorú, tizenhat éves. Azt hittem, ha dolgozni fog, megjön az esze. Osszepakadt egy társasággal, és velük sodródott.

— Ezek után a feleségének nagyon nehéz lehet.

— Robi vele van.

— S akire igazán számíthatna?

— Nem tart már ez soká.

Utána, ha kell, két éjszakát is végigdolgozom, hogy segítsék a feleségemnek.

— Nagyon haragszik Attilára?

— De mennyire!

— Azért füstölög ennyire, mert Attila is itt van?

— A bűnselekménye bánt jobban. Már említettem, hogy az én kezem tiszta, ez a gyerek pedig...

— Készen áll arra, mintegy jelezve: miért éppen lopásért kellett ide kerülnie a fiának. Az erőszakos bűnselekmény — lásd Robi esetét — szerinte megbocsátható...

Furcsa szemlélet egy apától, de így van. Eddig juttott.

A következő kérdés meghökkenítette:

— Pirulás nélkül állna-e valamelyik gyermeke elé, ha azt mondaná, hogy az apától példáját kövessék?

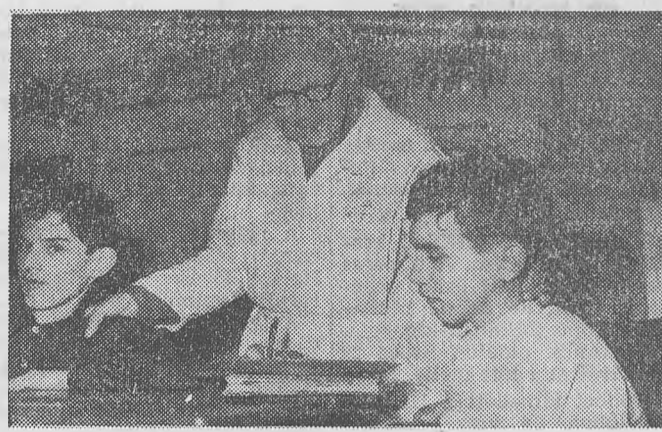
— Nem, dehogyl! Lesülne a képmről a bőr.

— ko —

Talpra állt (?)

Kíváncsian, izgatottan indultunk Král Rezsőnéhez. Szükszavú levelében, amely megjelent a Heti Híradóban is, csak a legszükségesebből tájékoztatót.

... hatvanhét éves korom ellenére is megállom a helyem. Albérletben lakom, nagyon örülök, hogy gyerekek között lehetek, ők is ragaszkodnak hozzám!! — írta.

Aki nem ismerte Král Rezsőné, annak mondunk az előzményekről pár szót: Kisebbségi megszakiatásokkal több évizetted töltött börtönben. Szabadulásakor hozzátartozói nem várták, hiszen sem gyermeke, sem kutyája, sem macskája nincs. Hatvanhét évesen átlépte a börtön kapuját, ott állt egyedül a szomorú múlttal. Ha nem törődnek vele, ha nem segítik, elveszett. De a társadalom, amelynek nagyon sok kárt okozott, nem taszította el, hanem felkarolta. A tanács helyezte el egyik egészségügyi gyermekotthonába gondozónak. Szabadulásaakor ötszáz forint segélyt kapott, és amíg albérletet szerzett, megengedték, hogy díjtalanul az intézetben lakjon.

Szeretik a gyerekek

A gyógyintézet festői környezetben fekszik. A park végében kezdődik az erdő. A város zajától távol esik, gyógyulásra szép, jobb helyet elképzelni sem lehet. Az intézet főnövere Král Rezsőné a következőképpen jellemezte:

— Olyan beteg gyerekek mellé került, akiket egész nap ápolni, gondozni kell. Nehéz és fáradságos munka, hiszen a testileg, lelkileg, szellemileg sérültek fokozottabban igény-

lik a gondoskodást, a szeretetet. Nagy türelmet, odaadást, hivatástudatot és sok-sok lemondást kíván ez a munka. Márta néni szeretik a gyereket, mert feleletetni tudja nyomorúságos helyzetüket.

Frissen, fiatalosan, hófehér köpenyben, mosolygóan üdvözölt bennünket Králné.

— Kilencedik hónapja vagyok itt. Mint levelemben is

írtam, szeretem a munkámat, a gyerekeket. Boldog vagyok, hogy a múltam ellenére is alkalmazkodom. Úgy tekintem a gyerekeket, mintha unokáim lennének.

— Mennyi a keresete?

— Ezernyolcszáz forint. Az étkezésemért — reggeli, ebéd vagy ebéd, vacsora, attól függően, hogy délelőtti vagy délutáni vagyok — havonta nyolcvan forintot fizetek. Az albérleti szobám is megfelelő, a közelben egy idősebb asszonynál lakom. Igaz, ötszáz forintot fizetek, de ebben benne van a televízió használata is. Így szabad esteimen sem unatkozom. Kényelmesen, károsszékben figyelhetem a nagyvilág eseményeit, a színházi és filmelőadásokat.

Mami... mami!

A folyosók ragyognak a tisztaságtól, mindenütt virágok. Amikor beléptünk az egyik terembe, tíz-tizenkét éves gyermekek babákkal játszadoztak a földön. Ahogy meglátták Králnét, kórusban kiáltották: „Mami, mami!” — Az egyik kislány — mindkét lába járógépjében volt — boldogan csillogó szemmel bűjt hozzá. A főnövér csendesen megjegyezte:

— Pedig ez nem is az ő csoportja.

Szívet facsaró, torkot szorító érzést vált ki az itt levő gyerekek látványa. Nemcsak testileg, hanem szellemileg is fogyatékosak. Tíz-hat éves, fekete kislány csatlakozott hozzánk. Szorosan fogta Králné kezét. Állandóan azt hajtogatta, mikor viszi el újra moziba.

— Évike nagyon szereti a mozt — mesélte Králné. — Legutóbb a Csárdáskirálynőt láttuk együtt. Annyira tetszett neki, hogy kétszer is megnéztük. Utána megmagyaráztam, mit jelent az operett. Évike az elmúlt évek alatt sokat fejlődött, és tanult, ma már önállóan tud perzsaszőnyeget is készíteni.

Vannak gyógyíthatatlan esetek is. Elő halottak. Agyakban fekszenek, a világról semmit sem tudnak. Mégis, egy kedves mosoly, egy gyengéd simogatás a legjobb gyógyyszer hatásait is felülmúlja.

Az intézetben levő gondozónők legtöbbször fiatal. Vajon miért jöttek ide? Máshol nem kaptak állást? De igen, kaphattak volna. A hivatástudat, a segíteni akarás hozta őket ide. Az itteni munkát pénzben nem lehet megfizetni. Amit nap mint nap tesznek, azt szívük, értelmük diktálja. Ezért tanultak hosszú éveken keresztül, ezért dolgoznak.

Král Rezsőné az intézetben tett látogatás után nem mondott nagy szavakat, nem dicsekedett, nem ígéretelt. Pedig mondhatta volna, hogy azért jött ide dolgozni, hogy törlesszen abból a sok-sok kárból, amelyet a társadalomnak okozott. Král Rezsőné, amikor az intézetbe kérte alkalmazását, a szívére hallgatott. Igaz, egy kicsit későn —

— Zimm —

A mozgás öröme

Kalocsá öreg házain a vakolat egyre jobban repedezik. A télen felrakódott koromréteg alatt kis hajszerű törnek utat a friss tavaszi levegőhöz. Kitágulnak az utcák, megtelnek emberekkel. Kipattannak a rügyek, színt kapnak a napfényben a ruhák.

A főutcán rácsos ablakaival szigorúan magasodik fel a börtönépület. Szabályos vonalak, pontos derékszögek, síma egy-szerűség. Bent, az épület belsejében, a négyzet alakú udvaron elítéltek sorakoznak. Egysoros vonal, kétsoros oszlop, nyitódás, zárkózás. Vezényszavakra hajolnak jobbra, balra, előre, hátra. Lendül a kar, a láb, fordul a derék, a ruhák csikjál hegyesszögű rendeződnek, utána vissza a párhuzamosig. Most kétsoros alakzatot vesznek fel, ütemesen sétálnak az udvaron körbe-körbe. A falak mellett, a nagykörben sétál a többség, beljebb, a kiskörben a betegeskedők, az idősek.

Érdekes az elítéltek véleménye a sétáról. Sokan csak azt látják, hogy kötelező, és emiatt eleve kényszernek érzik, nem szívesen csinálják, nem ritkán különböző egészségügyi panaszokra hivatkozva kibúvót keresnek alóla. Más elítéltek egyszerűen lustaságból, egész felfügésük tennyezősége miatt érzik nyúgnak a testmozgást. „Nem elég, hogy olyan korán kelünk, még nap mint nap tornázzunk is, mint az iskolások?” — Pedig, aki gondolkodik, könnyen beláthatja, hogy ez a kötelező testmozgás éppen az elítéltek érdekében kötelező. Méghozzá nem valami távoli cél miatt kötelező, hanem, mert az egészséges, a jó közérzet bizonyossága ezt így kívánja. Eltekintve attól, hogy a büntetés letöltése alatt az elítéltek szigorú szabályok között él, a tapasztalat az, hogy az emberek — sajnos, a szabad életben is — nem azt csinálják, amit a józan ész, amit a személyes érdekük diktál. Sokszor pillanatnyi hangulatnak, felületi érzelmi indítékoknak, a társak véleményének, és még ezer más, lényegtelen momentumnak engedelmessé válnak, ahelyett, hogy átgondolnák, mi számukra a legjobb, a legszükségesebb, a legfontosabb. Hányan kezdik el például már egészen fiatal korban a dohányzást annak ellenére, hogy az iskolákban tilos, hogy szüleik tiltják, hogy a cigaretta beszerzése pénzbe kerül, hogy az első rágyújtást rendszerint rosszul éli. És később, amikor már tudják is, hogy a dohányzás mennyire ártalmas, és ezt a felismerést már be tudják illeszteni a többi nem kívánatos dolog közé — nevezetesen, hogy az embert a modernizálódó világban egyre több ártalom éri: a füst, a zaj,

a vegyi szennyeződés, a rohanó életformával járó szív- és idegrendszeri betegségek stb. —, akkor sem döntenek a józan ész szerint. Nikotinéhségről beszélnek, arról, hogy X. régi dohányos, mégis egészséges, a statisztikai adatokat halott számoknak tekintik, és mindaddig dohányoznak, míg az SZTK-beutalóval kopogniuk nem kell a rákkezelő intézet ajtaján.

Ugyanígy vannak az emberek a testkultúrával is. Kevés kivétellel nem mozognak eléget, de sokat esznek, rengeteg idegeskednek feleslegesen. A következménye, hogy elfhuzunk, egészségünk megromlik, keringési panaszok lépnek fel, fejfájás, álmatlanság. Pedig az összes kellemetlen panasz megszűnhetné a rendszeres testmozgás. Naponta rövid gimnasztika, kiadós séta a jó levegőn — és egycsapásra fel-frisül testileg-szellemileg az addigi panaszok.

Hogy mégis csak kevesen élnek a rendszeres testmozgással? Ennek legfőbb oka éppen a kellő akaraterő hiánya. Ha rászoritának, végigcsináljuk a gyakorlatokat, még csak nem is kedv nélkül. Ha életrendünkbe szervesen beilleszkedik a sport, a mozgás, örülünk neki, alig várjuk az egyes foglalkozások kezdetét, lassan vérrünkkelé válik a futás, ugrás, gimnasztika. De hogy önjelétől, külső ösztökélés nélkül akár a legkisebb lépést is megtegye mindezt, arra nagyon sok ember nem képes. Tudja, hogy szükség van rá, de nincs a megvalósításhoz akaraterője. Inkább ágyban marad a reggeli torna helyett, pedig az a napi 10 perc 10 évet is jelenthet az életben. Ha messze van a pálya, inkább nem vilamosozik odáig, beül sorozni egy vendéglőbe, hiszen az kényelmesebb, mint futni. Időnként az ilyen emberek rájönnek, valahogy nem jó, ahogyan élnek, hiányzik a testedzés; már az első emeletnél majd kinyílik a szíviük, kifulladás, melegeken elviselhetetlenül izzadnak, szídják az időjárást, a frontátvonulást.

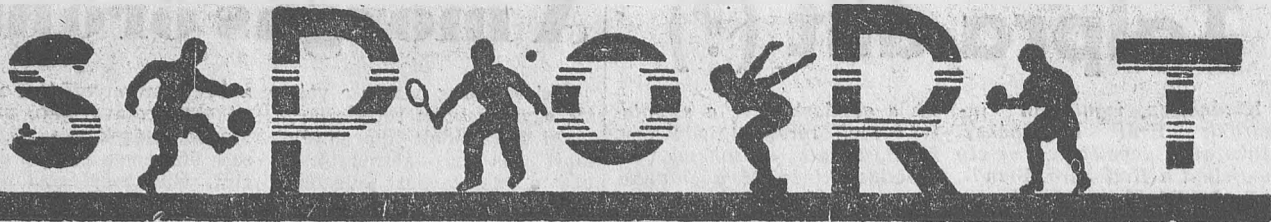
Az elítéltek — bármilyen furcsán hangzik — jobb helyzetben vannak a rendszeres testmozgást illetően. Nincs szabad akaratkra bízva a sétaikon való részvétel, így nem is lehet kihagyni, ellazsálni a számukra oly fontos gyakorlatokat. Igen, fontosak ezek a viszonylag rövid ideig tartó, de naponta rendszeresen végzett gyakorlatok: felfrissítik a vérkeringést, megoldoztatják a szívet, kiegyenlítik a varrodai munkában meghajlott derekat, rugalmassá teszik az izmokat, átmozgatják az ízületeket, a belső szerveket, ellenállóvá teszik az egész szervezetet.

Cs — y

VISSZATÉRHETEK!

Ahogy most úgy visszagondolok, három év távlatból, mit tudhatok, a családról? Változott minden, a gyerek, asszony, még rágondolni sem merek, hogy ők már egészen mások. A fiam még kicsi volt, városi, rossz, de szép gyerek. Az asszony csendes, szép is talán, és végtelenül rendes. Ertem voltak ilyenek, és én, — mint kit vonz lidércfény — a szeszől és az indulattól hajtva, kergettem magam bajból a bajba. A vége ez lett, ide juttottam. Pedig erre már sokat gondoltam, — még mikor módomban lett volna nemcsak gondolni rá, de változtatni rajta. Nem tettem, csak éltm és végül, mint az állat, és végül, maradt ez a három év távlat. Most már késő bánat. Késő? nem így van! Nem köthet így a múltam. Hisz azok, akikre ily félve gondolok, nem ezt mondják. Biztatnak: változzak én is. Megteszem, mert látom, mégis van remény. Csak szívós és kemény akarat kell, és az eredmény nem marad el. Hozzájuk tartozom! — Es ha én is változom, visszatérhetek.

Zéman József elítél
Sopronkőhida

NB I.

1. Ú. Dózsa	20 15 4 1	57:18 34
2. SBTC	20 10 7 3	34:20 27
3. FTC	20 11 4 5	42:19 26
4. Bp. Honvéd	20 10 5 5	29:18 25
5. Tatabánya	20 8 7 6	32:26 23
6. Vasas	20 8 6 6	32:26 22
7. Rába ETO	20 6 8 6	25:31 20
8. Komló	20 6 8 6	19:32 20
9. Egyetértés	20 5 8 7	20:21 18
10. Csepel	20 6 6 8	20:26 18
11. Videoton	20 7 3 10	20:29 17
12. Pécsi Dózsa	20 4 8 8	10:15 16
13. Egri Dózsa	20 5 10 23	13:29 15
14. Haladás	20 4 5 11	21:32 13
15. DVTK	20 5 3 12	21:35 13
16. MTK	20 3 5 12	13:31 11

NB I B

Bp. Spartacus-SZEOL	2:2
Békéscsaba-Dunaujváros	1:0
Szállítók-Várpalota	3:0
Pénzügyőr SE-Dorog	1:0
Ozd-Oroszlány	1:3
ZTE-Ganz-MÁVAG	1:0
Kecskemét-Volán SC	3:3
DVSC-Pécsi Bányász	1:2
MÁV DAC-Szolnoki MTE	3:0

1. ZTE	23 14 6 3	46:17 34
2. SZEOL	23 14 6 3	43:26 34
3. Dunaujváros	23 11 9 3	27:13 31
4. MÁV DAC	23 10 10 3	37:23 30
5. DVSC	23 11 7 5	24:14 29
6. Bp. Spartacus	23 8 9 6	30:26 25
7. Békéscsaba	23 8 9 6	30:26 25
8. Kecskemét	23 8 7 8	43:37 23
9. Dorog	23 7 9 7	23:22 23
10. Oroszlány	23 7 8 8	36:33 22
11. Várpalota	23 6 8 9	19:29 20
12. SZMTE	23 6 7 10	26:32 19
13. Volán SC	23 5 9 9	31:38 19
14. Pénzügyőr	23 5 8 10	20:33 18
15. Szállítók	23 6 11 25	40:18 18
16. G.-MÁVAG	23 4 7 12	31:15 15
17. Ozd	23 5 5 13	19:38 15
18. Pécsi B.	23 4 5 14	21:45 13

NB II

KELETI CSOPORT

Szegedi D.-Budafok	1:1
Bp. Postás-MGM Debr.	2:1
BKV Előre-Debr. EAC	1:0
Vasas Láng-KISTEXT	1:1
Cegléd-Jászberény	3:0
Szegedi VSE-Szarvas	2:0
Szolnoki MÁV-Gyula	2:0
Kiskunhalas-Bp. Építők	1:0

1. Budafok	19 10 7 2	34:14 27
2. BKV Előre	19 10 7 2	26:12 27
3. Kiskunhalas	19 12 3 4	24:15 27
4. KISTEXT	19 10 2 7	28:22 25
5. DEAC	19 8 4 7	26:18 24
6. Cegléd	19 7 6 6	28:24 20
7. Szegedi D.	19 7 6 6	18:17 20
8. Gyula	19 7 6 6	30:30 20
9. SZVSE	19 7 3 9	23:27 17
10. Bp. Postás	19 7 3 9	20:34 16
11. Láng	19 3 10 6	23:27 16
12. Sz. MÁV	19 4 7 8	27:29 15
13. Bp. Építők	19 4 7 8	19:21 15
14. MGM Debr.	19 6 3 10	20:33 14
15. Szarvas	19 5 4 10	14:27 14
16. Jászberény	19 4 4 11	17:27 12

NYUGATI CSOPORT

Almásfüzítő-Zalaeg. D.	2:0
Füzfő-Szfv. MÁV Előre	3:1
Bauxitb.-Olabányász	5:1
Savaria-Táncsics SE	1:0
Székesszent-Bakony Vegy.	2:0
Győri D.-Pécsi VSK	1:0
Pápa-Pécsi Ércbányász	0:1
Ajka-KOMÉP	0:1

1. Székesszent	19 12 5 2	31:11 29
2. Füzfő	19 9 6 4	28:17 24
3. Győri D.	19 11 2 6	28:20 24
4. Pécsi Ercb.	19 9 4 6	23:14 22
5. Pápa	19 8 5 6	25:24 21
6. Savaria	19 8 4 7	27:20 20
7. Z. Dózsa	19 7 6 6	25:31 20
8. Bauxitb.	19 7 5 7	29:22 19
9. PVSK	19 8 2 9	27:25 18
10. Bakony V.	19 6 6 7	19:21 18
KOMÉP	19 7 4 8	18:20 18
12. Olabányász	19 7 3 9	21:30 17
13. Ajka	19 5 7 7	15:27 15
14. Táncsics SE	19 5 3 11	23:28 13
15. Szfv. MÁV	19 4 4 11	18:29 12
16. Almásfüzítő	19 6 - 13	15:32 12

ÉSZAKI CSOPORT

Nagybányás-KKFSE	2:0
Kazincbarc.-Leninváros	1:1
Rakamaz-Ikarus	2:0
Váci Híradás-BVSC	0:1
S.-újhely-V. Izzó	0:1
Gyöngyös-Kisterenye	0:1
Misk. VSC-Salg. KSE	3:0
Esztiergom-Nyíregyháza	2:0

1. MVSC	19 13 4 2	34:13 30
2. Nagybányás	19 8 8 3	31:16 24
3. V. Izzó	19 7 8 4	25:19 22
4. Kazincb.	19 8 6 5	28:24 22
5. Leninváros	19 7 8 4	24:22 22
6. BVSC	19 9 2 8	34:30 20
7. KKFSE	19 6 7 6	19:18 19
Nyíregyháza	19 7 5 7	15:14 19
9. Kisterenye	19 5 7 7	26:28 17
10. Esztiergom	19 6 5 8	26:32 17
11. Rakamaz	19 5 6 8	33:37 16
12. Vác	19 3 10 6	17:22 16
13. S.-újhely	19 4 8 7	15:21 16
14. Ikarus	19 5 6 8	23:31 15
15. Salg. KSE	19 3 9 7	18:30 15
16. Gyöngyös	19 5 3 11	20:30 13

Az NSZK Labdarúgó Szövetségének bírósága helybenhagyta Varga Zoltánnak és a romániai származású Gerely Lászlónak örökös eltiltását. Eszerint a nyugat-berlini Hertha két játékosra a már ismeretes megvesztegetés miatt többé nem játszhat.

A forduló meglepetése:

Az Egri Dózsa két pontot vitt haza Pécsről

A labdarúgó NB I. ötödik tavaszi fordulójára a vendégcsapatok sikerét hozta: idegenben győzött szombaton a Rába ETO, vasárnap az Ú. Dózsa — és nagy meglepetésre az Eger. Az Egri Dózsa tavasszal már második győzelmét aratja idegen pályán, korábban két pontot vitt haza Szombathelyről, s most testvércsapatát, a Pécsi Dózsát fektette kétvállra. Az egriek felzárkóztak, egyre nehezebb viszont a Szombathely, a Diósgyőr és az MTK helyzete.

A szombat-vasárnap mérközések tavaszi gólszűretét hozták: 23-szor rezdültek a háló. Különösen a Rába ETO, a Ferencváros és a Salgótarján csatárai játszottak jól. Meglepp, hogy a Bp. Honvéd nem tudta megismételni múlt heti gólzáporos győzelmét, csupán egy góllal győzték le a sereghajtó MTK-t.

**RÁBA ETO-VASAS
4:1 (2:1)**

RÁBA ETO: Földes — Keglovich, Pozsgai, Kiss, Magyar, Horváth, Somogyi, Póczik, Stolcz, Korszós, Glázer (Horváth L.).

VASAS: Mészáros — Komjáthy, Fábrián, Vidáts, Inász, Török, Várdi B., Molnár (Puskás dr.), Tóth B. (Kovács), Müller, Farkas.

A 20. percben Póczik 20 méteres váratlan lövése nyitotta meg a gólok sorát. A labda a tétovázó Mészáros mellett a bal sarokban kötött ki (1:0).

Négy perc múlva, egyenlítették a hazaiak. Török középer ívelt és Vidáts 10 méterről a kapu közepébe lőtt (1:1).

Mezőnyfolyásban játszottak a győriek és a 38. percben Somogyi közepén indította Póczikot, aki 14 méterről a Vasas-védők zavartalan kísérte mellett nem hibázott (2:1).

Szünet után Molnár helyére Puskás dr. állt be, de nem sokáig maradt a pályán, mert egy megjegyzése és egy köpése után Hévízi bíró kiállította.

A 48. percben ismét Póczik volt a gólszerző (3:1).

A Vasas-játékosok jóformán csak szédelegtek a pályán. Az 56. percben Stolcz beadása után a kifutó Mészáros és a menteni igyekvő Fábrián összeszefutott és a köztük levő Korszós zavartalanul célkozta meg a hálót (4:1).

A gól után Tóth Bálint helyére Kovács, a vendégeknél Glázer helyére Horváth lépett pályára.

**VIDEOTON-CSEPEL
2:0 (2:0)**

VIDEOTON: Magyar — Nagy III., Kovács, Fejes, Mester, Hartványi, Burka, Wollek, Nagy II., Karsai, Szalmási.

CSEPEL: Fatér — Molnár, Sándor, Kandi (Pethő), Faudai, Vellai, Gulyás, Varga, Bartos, Losonczy (Gondár), Kelemen.

Már a hatodik percben gólt rúghattak volna a feherváriak. Szalmási azonban nem tudta kihasználni a kecsgejtő helyzetet. Unalmas mezőnyjáték után a hazaiak fokozatosan játékba lendültek.

A 24. percben Szalmási beadását Wollek fejjel Hartványi elé csúsztatta, aki 5 méterről előrevetődve fejtette a hálóba (1:0).

A 37. percben Nagy II. beadása után a csepeli védők hibáztak, a labda Karsai elé került, aki 15 méterről nagy lövéssel szerelte meg a második gólt (2:0).

Szünet után a Csepel meddő támadásai után egyre esett a színvonal. Mindkét oldalon sok durvaságot követtek el a játékosok. A mérkőzés vége felé a hazaiak már csak az eredmény tartására törekedtek.

**Bp. HONVÉD-MTK
1:0 (1:0)**

Bp. HONVÉD: Lévay — Kelemen, Dudás, Szűcs, Lukács, Pál, Komora, Puszta, Kocsis, Kozma, Fehérvári.

MTK: Hajdú — Török Kanász, Csorna, Csetényi, Strasser, Kovács, Dunai L., Sárközi, Koritár, Becei.

Változatos, jó játékkal kezdődött a mérkőzés. A 6. percben Kovács előtti óriási lehetőség nyílt, de Becei beadását a kapu torkában kihagyta. A második oldalon Szűcs 22 méterről alig lőtt mellé.

Többet támadott a Honvéd, ritkábban, de veszélyesebben az MTK.

A 14. percben Kocsis előrelévelt labdáját Hajdú Kozma lábáról kaparintotta meg. Négy perccel később Komora csak centiméterekkel fejejt a jobb alsó sarok mellé.

Fölénybe került a Honvéd és a 29. percben megszerezte a vezetést: Fehérvári elfutott a bal szélen, beadását Kozma közelről a bal alsó sarokba perditette (1:0).

A Honvéd-csatároknak nem ment a göllőzés, pedig helyezeteik voltak, Szűcs és Kozma hibáztak. A másik oldalon Sárközi elől mentett Lévay.

A 78. percben cserélt a Honvéd: Kocsist Csepregi váltotta fel.

A hajrában fellángolt az MTK, a 82. percben Csorna hajszállal lőtt a kapu fölé. A 88. percben Pusztai a felső lécet találta el.

**TATABÁNYA-KOMLÓ
2:1 (2:1)**

TATABÁNYA: Rothermel — Horváth L., Kovács L., Laczko, Kovácshegyi, Horváth F., Lódi, Szabó, Takács, Kőműves, Tóth K.

KOMLÓ: Buús — Kótal, Kovács, Makray, Csordás, Solyosi (Horváth), Orsós, Bordács, Juhász, Tresch, Bencsik.

Hazai góllal kezdődött a mérkőzés: a 20. másodpercben Takács az elalvó komlóli védők mellett vezetést szerzett csapatának (1:0). A gól után Orsós 5 méterről lőtt Rothermel kapuja fölé.

Gyenge iramú, alacsony színvonalú volt a játék.

A 34. percben a Komló egyenlített: Bordács beadását Juhász értékesítette (1:1). Egy perc múlva Takács a védők gyűrűjéből lőtt Buús hálójába (2:1).

Szünet után fölényben játszott a Tatabánya, de újabb gólt nem tudott szerezni, pedig 11-est is lehetett... Tóth K. büntetőjét Buús kivédte.

**FTC-SZOMBATHELY
3:1 (1:0)**

FERENCVAROS: Vörös — Vepi, Páncsics, Megyesi, Juhász, Bálint, Szőke, Branikovits, Albert, Kü, Mucha.

SZOMBATHELY: Szarka — Németh, Szántai, Balogh, Pék, Halmosi, Bíró, Bokor, Farkas, Gyarmati (Iszak), Rátkaí.

Unalmas és tapogatózó játék folyt, csak néhány játékos cselezkedve vidította fel a nézőket. Különösen a ferencvárosi Kü mozgott sokat, kismerhetetlen játékát jól érvényesült a tömörülő szombathelyi védők között.

A 15. percben egy jobboldali szögletet Albert a kapuvonal mögé fejtelt, a felpatnáló labdát Branikovits már csak beljebb segítette (1:0).

Támadott a Ferencváros, a szombathelyiek első valamire való helyzete csak a 40. percben alakult ki, ám Farkas hibáztott.

A második féлдő két ragyogó egyéni akcióval és két remekbe szabott góllal kezdődött.

A 47. percben a védők szoros gyűrűjében Branikovits megszerezte a labdát, s hatalmas lövést zúdított a kapuba (2:0). Két perc múlva Branikovits egy előrevágott labdát lekezelt és két csel után a bal alsó sarokba bombázott (3:0).

A Ferencváros támadott, a 90. percben mégis a vendégcsapat ért el váratlan gólt. Páncsics késlekedett, Bíró megszerezte a labdát és a kifutó Vörös mellett a hálóba lőtt (3:1).

**Ú. DÓZSA-EGYETÉRTÉS
2:1 (2:0)**

Ú. DÓZSA: Szentmihályi — Kúposzta, Maurer, Noskó, Juhász, Dunai III., Göröcs, Fazekas, Bene, Dunai II., Zámbo.

VM EGYETÉRTÉS: Varga — Galambos, Józsa, Komáromi, Sovári, Nelli, Halápi, Szuromi, Szepesi (Karába), Straub, Weimper (Kátana).

A 10. percben szabadrugas után Dunai II. a 16-oson belüli Benéhez játszott, a csatár nagy gólt lőtt a jobb felső sarokba (1:0).

A 24. percben kavardás után Göröcs lőtt kapura, a labda a leszen álló Bene lábáról a bal sarokba pattant (2:0). Vízhányó partjelző lest intett, a játékvezető meglepetésre mégis közép-re mutatott...

A 30. percben Halápi óriási gólhelyzetet hagyott ki. Ideges hangulatban ért véget a féldő.

A második féldőben Szuromi szabadrugasát, majd Halápi lövését védte bravúrral Szentmihályi.

A 76. percben Juhász felvágta Halápi, a büntetőt Szuromi értékesítette (2:1). Három perccel a befejezés előtt Szuromi közeli lövését Szentmihályi védte.

labda a leszen álló Bene lábáról a bal sarokba patnant (2:0). Vízhányó partjelző lest intett, a játékvezető meglepetésre mégis közép-re mutatott...

A 30. percben Halápi óriási gólhelyzetet hagyott ki. Ideges hangulatban ért véget a féldő.

A második féldőben Szuromi szabadrugasát, majd Halápi lövését védte bravúrral Szentmihályi.

A 76. percben Juhász felvágta Halápi, a büntetőt Szuromi értékesítette (2:1). Három perccel a befejezés előtt Szuromi közeli lövését Szentmihályi védte.

**MNK-döntő:
Tatabánya-Ferencváros**

Utolsó előtti felvonás volt szerda délután a Magyar Népköztársasági Kupában. Két fővárosi csapat Tatabányára, illetve Székesfehérvárra látogatott és a találkozókön többször fordult a kocka; egyszer úgy látszott, a budapesti együttesek lesznek a finalisták, aztán pedig, hogy vidéki csapatok kerülnek a döntőbe. Végül is megosztott az arány: a Ferencváros veszített állásból felülkerelkedett 3:2 (1:2), a Tatabánya pedig 0:1-ről kiűtötte az MNK védőjét, az Ú. Dózsát 2:1 (1:1).

Rekordesó

Érdekes kimutatás készült a súlyemelő-világcsúcsokról; a múlt száz esztendőben ugyanis száz világcúscot állítottak fel. A világ legerősebb embereinek ideai korai lendülete azonban lehetséges, hogy megdőnti száz esztendő csúcstermését is. Az idén eddig 15 rekordot értek el, ebből 11-et szovjet versenyzők állítottak fel, a további négyen pedig a magyar Földi, a bolgár Kucev, a svéd Bettembourg és a nyugatnémet Mang osztók. A világcúscslista nagy szovjet fölünyt mutat. A 36 csúcsból 22-öt tartanak a szovjet versenyzők, öt rekord van a japánok, három a lengyelek, kettő a magyarok, egy-egy pedig iráni, bolgár, finn és svéd versenyző birtokában.

Kijelölték a birkózó EB magyar csapatát

Katowicében rendezik a szabad- és kötöttfogású birkózó Európa-bajnokságot. A 16 tagú magyar csapatban nem szerepelnek azok — például Varga János, Hegedűs Csaba, Kiss Ferenc, Bajkó Károly és Csatári József —, akik a müncheni olimpián esélyesként indulhatnak.

A kijelölt végleges magyar csapat: kötöttfogásban Seres Ferenc, Rác Lajos, Bolla József, Lakatos András, Steer Antal, Hegedűs Miklós, Juhász József, Sillai László; szabadfogásban Laták Attila, Gál Henrik, Klinga László, Szabó László, Rusznay József, Urbanovics Miklós, Deák András és Maróti István.

Mi újság az uszodában?

Rajki Béla panaszokdik. No, nem a vízlabdázók szorgalmára, hanem arra, hogy a himlő elleni oltás miatt többen belázasodtak és ezért fennakadás történt az edzéseken.

— Belgrádban április 27-29. között veszünk részt a jugoszláv szövetség jubileumi tornáján a szovjet és olasz csapatall — mondta a szövetségi kapitány. — Ezért kellett valamennyi játékost beoltni és ezért többen néhány napra kénytelenek voltak a vízről lemondani.

Hogyan fest most a csapat?

— Jelenleg 14 játékos alkotja a keretet, mégpedig: Molnár, Kovács és Cserenyák a három kapus; Faragó, Görgényi, Kásás, Sárosi, Szívós, dr. Konrád III., dr. Bodnár, Hámori, Kucev, Horváth és Magas a mezőnyjátékosok. Úgy tervezük, hogy tizenhárom utaznak Belgrádba, csak egy kapusról kell lemondanunk.

Jó a román válogatott

A magyar labdarúgó-válogatott Európa-bajnoki ellenfele, Románia együttese barátságos mérkőzésen Bukarestben fogadta Franciaország csapatát és 2:0 (1:0) arányú győzelmet aratott.

Bnróban Csehszlovákia válogatottja ugyancsak 2:0 (2:0) arányban nyert Ausztria ellen. Lódban: Lengyelország-NDK 2:1.

Világválogatott

A holland Leo Horn vezet — ez lesz 130. nemzetközi mérkőzése — a „világválogatott”. —Hamburg találkozó május 1-én, amikor Uwe Seeler búcsúzik. Az „idegenek” csapata ez lesz: Banks (angol) — Gemmel (skót), Schnellinger (nyugatnémet), Moore (angol), Facchetti (olasz) — Van Himst (belga), Pelé (brazil), Bobby Charlton (angol), Johnstone (skót), Cruyff (holland), Dzsajics (jugoszláv).

Mészöly meghívása

Két levél érkezett Hamburgból a Vasas címére. Az elsőt Uwe Seeler küldte Mészöly Kálmánra, akit meghív május elseji búcsúmérkőzésére. Seeler — mint írta — bízik benne, hogy miként Pelé, Mazzola, Facchetti, Schnellinger, Szeszternyev, Dzsajics, B. Charlton, Law, Bene, úgy Mészöly is kedvező választ ad, és ott lesz az alkalmi válogatottban, amelynek kapitányi tisztségét Helmut Schön vállalta az SV Hamburg elleni találkozóra. A másik feladó, az SV Hamburg vezetősége, a Vasashoz fordult azzal, számíthat-e játékosa vendégszereplésére.

A Vasas elnöksége hozzájárult Mészöly újtához.

Magyar szakvezető sikere Hollandiában

A modern gimnasztika legkiválóbb magyar szakteknitőlye, a nemzetközileg ismert — és elismert — Berczik Sára, a Holland Királyi Gimnasztikai Szövetségének meghívására tíz napot töltött Hollandiában tanítványával, Patočka Máriaival. A meghívás három hétre szólt azzal a kíváncsággal, hogy a magyar mester mintaedzőket vezessen különböző városokban, s megismertesse edzésmodszereit a sportág holland szakvezetőivel.

Berczik Sára hazai elfoglaltsága miatt tíz napba sürítette három hét tananyagát, a holland lapok és a sportág vezetői így is a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak munkájáról, bemutatásról.

„Elvezet volt nézni, ahogyan leckett ad és a kiválasztott tornászokat a sportág finom fogásaira tanítja — mondotta A. C. Tisly asszony. — Ragyogóan építi fel a gyakorlatok anyagát, módszeresen dolgozik és fáradhatatlan!”

„Mindannyiunknak igen tanulságos estéink voltak — jelentette ki Akke Smid asszony, a Quick klub elnöke. — Ilyen kitűnő továbbképzés után remélhetjük, hogy nálunk is előbbre lép ez a szép sport. A szövetség nem választhatott volna jobban, mint amikor a meghívót elküldte Berczik Sárának.”

Óriási sikere volt Patočka Mária gyakorlatainak is, akit „mindent tökéletesen bemutatott, amit mestere akart”.

Klampár nincs a válogatottban!

A Magyar Asztalitenisz Szövetség elnöksége tárgyalta Klampár Tibor ügyéről. A világbajnok asztaliteniszező inkább nyugat felé fordult, s több hétet át pihent, és bejelentette, hogy miután változatlanul fáj a keze, hosszabb ideig nem akar részt venni az edzéseken, attól félve, hogy sérülése súlyosbodhat, és emiatt sportpályafutása megszakadhat.

Klampár azonban nemcsak a szakmai, hanem — többszöri felszólítás ellenére — kondicionál edzésekről is hiányzott, sőt kijelentette, hogy a jövőben sem kívánja elvégezni az erőnléti munkát. A szövetség elnöksége úgy látta, hogy Klampár a gyógyulása érdekében nem követett el mindent, ezért felmentette őt a válogatottság alól. Ez azt jelenti, hogy Klampár nem vehet részt az áprilisi, rotterdami EB-n.

Egy legújabb kimutatás szerint a Szovjetunióban 20 millió sportoló díjmentesen használta 3000 stadiont és 44 000 sportcsarnokot.

Színház Képzőművészet zene irodalom Film

PALOTAI BORIS:

KÉZCSÓK

Gondosan leverték kabátjukról a havat, talpukkal ide-oda csúszantak a lábtörlőn, csak azután csengettek be. A szakácsnő kinyitotta az ajtó, tanácstalanul befelé pislogott, mint aki nem tudja, mitévő legyen. A két öreg ekkor már lehámozta magáról a kabátot, kendőt, az öregember tenyerével szárogatta a bajuszát, az asszony meg a csuporka vajat vette ki a kosarából, amely fehér vászondarabbal volt lekötvé.

— A fiamnak hoztam, én magam köpültem.
— Vendégeink vannak — mondta elhárítóan a szakácsnő, s már terelte is be őket a kiszobába. — Üljenek le, mindjárt szölok.
— Vendégeik vannak — ismételte az öreg. — Mondtam, hogy ma ne jöjjünk. Neked hiába beszél az ember.

— A vaj miatt... — mentefőtözött az öregasszony. — Hogy friss vajat egyenek.
A szakácsnő átment a szobán, nagy ezüsttálat vitt a kezében. Kékesfekete gyöngyszemek csillogtak a kenyérdarabkákon, rózsaszín lazacszeletek, remegő aszpik közé ágyazott halacszkák, az egész tál olyan valószínűleg lennek túnt a szabályosan ismétlődő ábrákkal, nem hasonlított ételhez, inkább valami furcsa játékhoz, mellyel csak óvatosan, különleges alkalmakkor lehet játszani.

— Mindjárt küldöm a főmérnök urat — intett a szakácsnő, s e percben finom zaj szűrődött ki az ajtóresen. Kristály poharak csörrentek, valaki nevetett, de mintha a nevetés sem lett volna igazi, az öregasszony gyámoltalanul pislogott a férjére.

— Nem maradunk soká — mondta, s arra gondolt, ha tudta volna, hogy vendégek lesznek, az új ruhát veszi fel, melyet a fia lakodalmára csináltatott. Igaz, hogy annak már kerek nyolc eszten-deje, de azóta sem volt rajta. Ha tudta volna! De hiszen el se jön akkor. Minek? Hogy itt üljön fölévelve, feszkelődve, szemével az urát csitítva, várva, mikor nyílik az ajtó, ahelyett, hogy egyenesen befelé tartana. Pár éve még úgy járt ki-be a fia házában, mintha a magáéban lenne. Benézett a konyhába, leemelte a lábasokról a fedőt, zsír sestergett a keze alatt, hagyma pirult, mindennek megadta az ízt, mert Feri csak az ő főztjét szerette, amit még kisiskolás korában szokott meg, amikor mögötte állt főzés közben, s nagyokat nyelt. Most szakácsné főz, aki nem tűr meg senkit a közelében, s folyton salátákat készít, meg mindenféle zöldséget, mintha nyulakat akarna jóllakítani. Az ajtót is az nyitja, ő meg nem meri neki megmondani, hogy eriggy az útból lekem, betalálok én magam is, minek engem kísérgetni.

— Jövünk máskor — mondta a férjének, aki a homályos foltot nézi, amely a cipője nyomán támadt a parketten.
— Miért nem a szőnyegre álltál? Ahová lépsz, csak bajt csinál — szölt rá hirtelenjött haraggal, mely leniben állhatott a torkában, s most kiugrott belőle. — Öszszekeni az egész lakást. Kisül a két szemem miattad.
— Enniattam?! Inkább azért, hogy itt ácsorgunk, mint két koldus.

— A koldust nem eresztik a szobába. Az ajtónyíláson dugnak ki neki aprót, aztán mehet. De maga mindig csak forgat valamit abban a vén fejében. Mindig csak speku-

lál a gyerek ellen. Azt se akarta, hogy tanuljon. Ült volna a dikics mellé.

— Akkor legalább a miénk marad.

Az öregasszony szoros kis kontyát tapogatja. Ott van a helyen, pedig úgy érzi, minden elcsúszott rajta. Igaza van az öregnek, a szülők mindig rosszkor jönnek. De hiszen ezt nem is az öreg mondta, most jutott eszébe, ahogy az ablakba rakott csupporral babrált. Dehogyan strázsálja Ferit, csak szörözköznek a fejesekkel. Kell is neki az apja, meg az édesanyja. Idegen emberek keltenek neki, akik most hozzáragnak, mint a bogácsok. Mindegyik akar tőle valamit, ha más nem, az idejét, a türelmét veszik el, s nekik már csak egy rosszkedvű, savanyú ember jut, akinek semmi köze ahhoz a szőke fiúcskához, aki az ő gyerekei volt. Az, aki az iróasztal mögött ül, akták, iratcsomók között, folyton siet, a telefoncsörgéstől nem hallani a hangját, ha beszélnek hozzá, szórakozottan bólogat, azt se tudja, mire felel, mert már a következő elvégeznivalón jár az esze, azon, hogy emelkedhetne még feljebb, egészen fel, oda, ahonnan már csak annyit lát a szülőkből, amennyi egy töppedt levélke...

Az ajtó kinyílik, mintha valaki hevesen kirántaná.

— De hát mért nem vezette be egyenesen őket? — hallja a fia hangját.

— Most ok is bekerülnek a fénybe, melyet a sok csillár áraszt, meg abba a zümmögésbe, mely az előbb még oly meszre volt. Aztán a zümmögés is elakad, s ok ott állnak a szoba közepén, hunyorogva az éles világosság-ból, a bőgre vajjal a kezükben, menekülésre készen.

— A szülem — mondja hangosan Feri, karonfogja őket, s ez a karonfogás olyan, mintha fényképésznél lennének, mereven bámulva a lencsébe, amíg csak el nem kattannak valami.

A kiszobában sokkal jobb volt, gondolja az öregasszony, nem is érti, mért nem oda jött be Feri, s miért beszél olyan hangosan, amikor sohasem szokott így beszélni. Neki jó volt odabent is, az öreg tüzelte, pedig hát csak annyit várákottatták, míg a lány letette a tálcát, és szölt a fiának.

— Mi van a kezében, mama?

Most már azt is restelli, hogy vajat hozott. Mindenki a bögrét nézi, s egy pillanatra csend lesz. Majd elesik ebben a nagy csendben.

— Vaj? Otthoni vaj? Ezt megkóstoljuk, most mindjárt! — mondja Feri azon a hangon, ahogy kisdíák korában beszélt iskolai ünnepélyen, ha attól tartott, hogy belesül, s a többiek kinevetik.

— De még mennivre megkóstoljuk — ismétli, s nem tudja, hogy vigye tovább a társalgást, mit kezdjen a két öreggel, akik elveszve állnak a vendégek között.

— Nagyszerű öregeid vannak! — mondja egy rózsaszínűbőrű, kopasz kis ember. — Mivel foglalkozik az édesapád? — Suszter... suszter az édesapám.
— Aha... — ismétli a kopasz kis ember, s majdnem csettint hozzá.

— Egészen lenről jöttem — mondja Feri. — Hisz gyakran beszéltem róla. — Könnyedén akarta mondani, csak úgy mellekesen, de izgalom és dac keményíti a hangját, s valami homályos restelkedést érez, hogy miért

nem parasztszülőktől származik, ha már „lenről”, mért nem megrázóbban lenről, hitelesebben. Ha így kezdhetné, hogy „szellérsorban éltek a szülem”, vagy „az apám béres volt a grófi uradalomban”. Nem ez a jóindulatú, beleegyező mosoly lenne a válasza. Suszter. Felemás foglalkozás, nincs benne se romantika, se erő. „Kazánkovács az apám, vasesztergályos az apám.” Pattogó szikra, sístergő láng támadn körülvette, dübörgés, a nemes anyag izzása. A suszter-ség tonyrgyos cipőket idéz iparosélet savanyú nyomorát.

A zümmögés lassan megindul, pöttyögnek, koccintanak, de valahogy másképp, mint az előbb. — Útban vagyunk, fogalmazza meg kurtán az öregasszony, s szeretne vissza kerülni a Zsilip utcába, ahol mindent és mindenkit ismer. A lábasokat a konyhában, a javításra váró cipőket a sarokban, a sámfákat és szöges skatulyákat, a szöbát a két egymás mellé tolt ágyval, mely fölött Feri gyerekkori képe lóg, karikával a kezében. És ismeri a szomszédokat. Patkós bácsit, az altisztet, Fuszkeknét, aki olyan szépeket álmodik, mióta ágyhoz köti a betegsége, Sümeginét a zöldsejncéből. Mennyivel jobb neki ezek között, ahol mesélt Feriről, aki olyan sokra vitte, mint itt ezek között, ahol felesleges.

Homályos szemmel topog a fia után. Valóban ezt akarta?

Feri, mintha átvinné édesanyja szorongását. Abahagyja az iskolai ünneplőhangot. — Minek erőlködöm, gondolja rosszkedvűen, és szeretné eloltani a fényeket, eloltani a hangokat, s a két öreghez bújni, akikől nem tud mit kérdezni, akik számára már alig van mondanivalója. „Mi újság otthon?” „Nincs val mire szükségük?” Ez az egész, ez a sok semmi szó, melynek már nincs magva, íze, ereje. Mi köze ezekhez az idegen emberekhez, akikkel órákon át együtt van, akik mindent tudnak róla, mert ok is szőnyegekkel borított lakásban élnek, naponta váltanak fehérneműt, ismerik a jó modor veszélytelen szavait. Mi köze hozzájuk, mért ágál, próbálkozik, hogy higgyenek neki, szeressék! Igen, a szeretetük kell, s közben szézzszugoródik benne valami. Mért nem meri megmondani ennek a két öregnek, hogy csak maguk fontosak nekem, nem akarok elaludni, amíg meg nem csólok mama!

— Mi lelt? — kérdi az öregasszony, mert Feri bizonytalan mozdulatot tesz, felemeli a karját, aztán habozva leejti, s arcán piros foltok gyűlnak. Szemek tüzelnek feléjük, és e másodpernyi csöndben melyben el kell dőlni valaminek, Feri a keze után nyúl. — Megvágta az ujját? Várjon, átkötözöm. A vászonrongyocská, melyet egy régi ingből hasított feszesen bugyolálja körül a sebet, nem érti, mért bolygatja Feri, mért babrált hosszasan rajta. Szájával tartja a bogot, ajka ügyetlenül csúszkál a bőren, a többiek nem látják, csak ok ketten, hogy már régen kész, de ott marad szájával a hüvelyk és mutatóujj árkában, amely petrezselymszagú, mert zöldséget tisztított, mielőtt eljött.

— Így ni... most már jó! — mondja Feri, és felsóhajt, mintha valami teherrel szabadult volna.

— Nagyon jó fiam — feleli csendesen.

Martini úr: Kautzky József

Martini úr (Kautzky József) a Kovács házaspárral (Drahota Andrea és Inke László)

Hetven néző fér el a Thália Stúdió helyiségében, ami azonban nem jelenti azt, hogy egyes bemutatói ne arassanak országos sikert. Ilyen jogos siker volt Csurka István Ki lesz a bálanya? című drámája, amely — egy pókerparti eszközeivel — egy utat tévesztett: s új, biztosabb utját töprengések között kereső értelmiségi nemzedék vallomása. Fekete Sándor Öserdei szimpozium címmű játéka már vitatottabb bemutató: több jelenet és néhány szereplése azonban még is szétfeszíti a stúdióterem falait. Ilyen szereplés — nem utolsósorban — Kautzky Józsefé. Kautzky hosszú éveken át epizód szerepeket játszott (hol jól, hol kevésbé jól) a Thália Színház „nagy” színpadán: nem volt alkalmunk igazán odafigyelni rá. Fekete Sándor rendhagyó játékában azonban kitűnően — a figura félelmetességét és undorítóását egyszerre jellemezve — formálta meg azt az embert, akinek számára a hatalom kéj, öncél, beteljesülés, mindennek a teteje.

Az „Öserdei szimpozium”-nál sokkal vitathatóbb Gosztonyi János A néma énekesmő című komédiája, pontosabban: hosszú bohóctréfája. A színészek azonban — s köztük nem utolsósorban Kautzky József — a játék minden lehetőségét pompásan kihasználta. Kautzky itt Martini urat játssza, az „új”, mai nyárspolgárt, aki Eden-kalapban, garbóban, vadohatój cipőben megy vizitálni Kovácsékhoz, akinek lakását (joggal) öszszetevészi a maga lakásával, mint ahogy magát is joggal cserélhetné fel és életeleme a divat, ahhoz tartja magát, amit hall, amit mon-

danak neki. Mindenütt ott van, és mindennek tapsol: egy szónoklatnak ugyanúgy, mint egy ital-coctailnek. Látszólag mindent komolyan vesz, valójában azonban semmit sem, hiszen nincs is benne semmi, ami alkalmas arra, hogy mérlegelni tudja az élet tényeit. Martini úr nem ember, hanem kreatúra, még csak haragudni sem lehet rá igazán. Ő egyszerűen csak van, akiről tudni kell, hogy memigen változtatható meg, hiszen állandó színváltozásai mögött ott van örök közönye és örök alkalmazkodóképessége. A világ — ha nem is olyan könnyen, mint annak idején gondoltuk, akartuk, — megváltozhatott. Martini úr azonban külön világ. És ennek felismeréséhez Kautzky József mozgása, tekintete, az általa megszemélyesített Martini úr egész lényé legalább úgy hozzájárult, mint a szöveg, melyet mondott. Hiteles alakítás! Láthatunk egy hitéletben megnövekedett színésről...

Astrid Lindren:

AZ IFJÚ MESTERDETEKTÍV

Két svéd kisregényt ad közre a Móra Kiadó, Astrid Lindren élvezetes írásait. Az ifjú mesterdektek és a Veszeleyben a nagyműlt kincse című izgalmas kamassztorijékat. Mindkét tanulósági és fordultatos elbeszélést Lontay László fordította.

A JUGOSZLÁVIAI szabad-szagharcos szövetség elhatározza, hogy Fargojlo Dudic néven alapítványt létesít a népfelzabadió háborúról szóló legjobb irodalmi alkotások megjutalmazására. A díjat minden évben július 7-én, a szerb népfelkelés napján adják át.

Egy új autótulajdonos vallomásaiból

„... és akkor jött a Béla és azt mondta: öregem, itt a soha vissza nem terő alkalom, a kocsi megkaphatod 60-ért, vadonacsodálatos, alkalmi vétel, négy kerek van, eperszínű, eredeti afgán import, ket-tő, ha van belőle Magyarország-gon; fél litert fogyaszt... Hát persze, hogy belementem; afgán, négy kerek, fél litert fogyaszt, 100 kilométeren, ökor, aki kihagyja.

Számba vettük mindkét van, az asszony elkáparta a 3000 forintos takarékpénztárához a megadott irhabundáját, és ismét láttam egy jó állapotban lévő öitényt a szekrényben, két litert adott értük a bizományi... Így összejött a nyolcas, már csak 52 ezret kellett mellé szerezni. Nem is hiszed el, egy hét alatt sikerült. Van itt pénz, fiam, csak meg kell találni! Mancsi némém öit adott, uszorakamatra, Tibékét tizet, másfél hétre, az OTP hármat tíz hónapra. Meg a többi. Ösz-szehoztam az egészet, igen ez-rencés kézzel, a havi kamat ugyanis csak a fizetésem két-harmadát teszi ki.

A harmadik harmadból a motort büttyköltem meg, persze, még nem mondtam, hogy kicsit be volt sílve a dugattyú, a sebvitó meg ingadozott, azt mondta a szerelő, az a váltóáramtó van. Az egyen-áramtó! A motorház zörgött, azt is megcsináltam, volt egy kis tartalék pénz a mama nyugdíjából, azt elkértük. Aztán még kellett egy kevés pénz a rendszámtáblához: tegnap a tantályamra is beiratkoztam, az ember tanuljon meg vezetni minél gyorsabban. Kétezerért. A paplant vitük be az asszonnyal, meg a jegygyű-rket a zaccba.

Közösben kérdéseket, a gyerekek jól vannak. Tegnap is főzött nekik az asszony, smar-nit baracklével, imer volt, jól beették. Mert azért két héten egyszer enni kell, nem küldh-tem őket érekké a szomszédokhoz. Ezt a bakancsot néz-tem? Erős darab, decembergi is kitart, farmert hordok vele, az embernek minek az a nagy kiztékésés, öt pár cipő... It ing, mifene. Elég a szőben egy nyafjka, egy íre, az asszony-nak sortnadrág. Legalább nincs, azt szeretem a moiv.

Mármint, hogy öszszeénék? Teljesen félreérted a dolgokat, csak megfogodtad az asztalban. A legrikátabban esem ösz-sze, nyílt utcán például legfel-jebb két hében egyszer. Jó, hát ha mindenáron akarod, bekapom azt a kis házikolbászt. Ne, ne vágd le a negyedik ka-réj kenyeret, nem akarlak hifosztani. Inkább pakold a hifiszákomba, hazaviszem a családnak.

Méghogy éhenhalunk? Ugyan, az asszony gyermek-gondozási segélyt kap, 600 fo-rintot, tudod milyen nagy pénz az öt embernek?

Jó, jó egy kicsit sok most a fizetés. Dehát az ember gondoljon a jövőjére. Tudod, másodra tőrakat csinálunk a Mátrába? Az a kilátás, az a levég.

Te, igaz hogy a Mátrában vadászka és szeder is te-rem?

AZ EMBER, A LÓ, MEG A KUTYA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		O						M		
12			13				14			
15				16			17		18	
			19				20		21	
22		23				24				
25		26				27		28		
29						30		31		32
33				34		35			36	
37				38		39		40		41
42			43			44		45		
46				47				48		
49		50				51		52		
53						54			55	
56						57			58	
								59		

Mind a három szerepel abban a mondában, amellyel Móricz Zsigmond „Róza Sándor a lovát uratja” című regényét kezdte! (Lásd a vizsz. 1., függ. 27. és 28. sz. alatt.)

Függőleges: 1. Utókartya. 2. Bravúros ugrás a műkorsolyázásban. 3. Német igen. 4. Jajveszkel. 5. Nyhül, csönésedik. 6. Német folyó német neve. 7. AYS. 8. Szoba páros betűi. 9. Á. K. 10. Az észak-afrikai fronton csata- vesztés fasiszta csapatok főpa-rancsnoka. 11. Férfinév. 12. Az elektromos ellenállás egysége. 17. Egy csipetnyi. 19. Kézfélg legyven, ha tintával írsl! 20. Kémiai elem, amelynek elektromos vezetőké-pessége a fény hatására megvál-tozik. 21. Korányári gyümölcs. 22. A Madách Színház művészö-je. 23. Gyógykezel. 26. Amikor a tő jege repedezik. 31. Ez idén a műkorsolyázó világbajnokság színheye volt. 32. Raktároz. 34. Okori nép. 36. Kerékpar-alkat-rész. 39. ...-Függlein István (fes-tőművész). 40. Jugoszláv város a bolgár határ közelében. 41. Kórházi beosztás. 43. Buddhista templom. 45. A fislula magyar megfelelője. 46. Virágjában van. 47. Hengerelt áru. 48. A Tisza, a Maros, és a Duna közötti terü-let. 50. Vidám hangulat. 52. Aki látta az eseményt. 55. Galamb-lak. 57. Kicsinyítő.

28. Magasabba helyez. 29. Angol író (George, 1819-1880). 30. Zöldségféle. 32. Növény része. 33. Hasonló. 35. Rítókás. 36. Férfinév. 37. Hím állat. 38. Megszo-kott, mindennapi. 40. A műkorsolyázó világbajnokság egyik ezüstérmese. 42. I. Y. 44. Kiszó-növény. 45. Tisztítószert. 46. Kér-deésekkel ostromol. 48. Kritikus. 49. Észak-olaszországi folyó. 51. Segítseget nyújt. 53. Egykori an-gol író családneve, amely egy-ben személynéve is. 54. Pillangós virágú, hüvelyes természetű cserje. 55. Római öszszöt. 56. Német női név. 57. Ajánlat. 58. Kétfajú együttes. 59. Kettős betű.

Függőleges: 1. Utókartya. 2. Bravúros ugrás a műkorsolyázásban. 3. Német igen. 4. Jajveszkel. 5. Nyhül, csönésedik. 6. Német folyó német neve. 7. AYS. 8. Szoba páros betűi. 9. Á. K. 10. Az észak-afrikai fronton csata- vesztés fasiszta csapatok főpa-rancsnoka. 11. Férfinév. 12. Az elektromos ellenállás egysége. 17. Egy csipetnyi. 19. Kézfélg legyven, ha tintával írsl! 20. Kémiai elem, amelynek elektromos vezetőké-pessége a fény hatására megvál-tozik. 21. Korányári gyümölcs. 22. A Madách Színház művészö-je. 23. Gyógykezel. 26. Amikor a tő jege repedezik. 31. Ez idén a műkorsolyázó világbajnokság színheye volt. 32. Raktároz. 34. Okori nép. 36. Kerékpar-alkat-rész. 39. ...-Függlein István (fes-tőművész). 40. Jugoszláv város a bolgár határ közelében. 41. Kórházi beosztás. 43. Buddhista templom. 45. A fislula magyar megfelelője. 46. Virágjában van. 47. Hengerelt áru. 48. A Tisza, a Maros, és a Duna közötti terü-let. 50. Vidám hangulat. 52. Aki látta az eseményt. 55. Galamb-lak. 57. Kicsinyítő.

ÉSSZERŰ DÖNTÉS

A kormány új rendeletet hozott a közlelési személygépkocsik használatáról. Erre egyrészt azért volt szükség, mert a régebbi rendelet 20 esztendővel elévült született — és így sok tekintetben nem felelt meg a mai követelményeknek —, másrészt azért, mert a legutóbbi öt esztendő alatt megkétszereződött az állami személyautók száma.

Hazánkban jelenleg 30 ezer közlelési személyautó közlekedik, de ebből tízezer a taxi, az oktatógépkocsi, az egészségügyi szolgálat és egyéb közérdekű feladat ellátó jármű. Számuk nem több a kelletnél, s az új rendelet sem engedi csökkenni. Viszont a kormány által is engedélyezettnek ítélt szaporodás mutatkozik az úgynevezett vállalati kocsik körében. Hogy miért? 1968 óta a vállalatok és a szövetkezetek szabadon vásárolhatnak autót. Így azután szembetűnő arányok alakultak ki: amíg a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek összesen 900 gépkocsit tartanak fenn, az állami vállalatoknál 11 ezernél több, a szövetkezetek és ktsz-ek tulajdonában pedig 4 ezer személygépkocsi van. Még pedig több helyütt a feladatokhoz mérten drága üzemeltetési nyugati gyártmányú gépkocsi.

Az állami gépkocsipark értéke 3 milliárd forint, évenkénti fenntartási költsége még ennél is több. Figyelembe véve az előző esztendők gyakorlatát, 1975-re újabb tízezerrel növekedne az állomány — ez újabb egymilliárd forint állami kiadást jelentene —, és az évi fenntartási költség meghaladná a 4 milliárd forintot. Arról már nem is szólva, hogy újabb 10—12 ezer gépkocsivezetőre lenne szükség, holott ezek a szakemberek most is ezerszám hiányoznak a tömegközlekedésből, a teherfuvarozásból.

Ezért határozott úgy a kormány, hogy az ésszerű munkaerő- és eszközhasználat céljából meggátolja a nem szolgáltatási és egyéb közérdekű feladatokat ellátó személygépkocsik számának növekedését. Sőt július 1-től az év végéig több ezerrel csökkentik a hivatali, vállalati, szövetkezeti járműállományt. Ezzel egy időben jelentékeny mértékben szűkítik azoknak a besorolásnak a körét, amelyekben személyhez kötött a gépkocsihasználat.

Az új rendelet kidolgozásakor alapvetőként tartották szem előtt, hogy az autó ma már fontos munkaeszköz. Az állami és gazdasági szervezeteknek, intézményeknek olyan gépkocsira van szükségük, amelyek megfelelnek a feladatok elvégzéséhez, s egyúttal üzem-

anyag- és alkatrészigényüket tekintve gazdaságosak.

Ezért július 1. után a vállalatok, intézmények, szövetkezetek csakis szocialista országokban gyártott személyautókat vásárolhatnak. Persze nem akármilyenit és nem akárhogyan: az úgynevezett általános célú gépkocsik számát az új jogszabályok az egyes intézmények feladataival és az olyan dolgozók létszámával összhangban állapíthatják meg, akiknek napi munkájukhoz szükséges a gépkocsi. (A számítógépek szerint a rendelkezések nyomán nyolcezer személygépkocsit kell leadniuk, az állami, vállalati szervezeteknek.) Az említett szigorú keretek differenciálására méltányos esetben az országos főhatóság vagy a minisztérium vezetője engedélyt adhat. A jövőben szélesebb körben engedélyezik, hogy a vállalati kocsikat hivatásos sofőrök helyett a dolgozók maguk vezessék.

Július 1. után tehát jelentékenyen csökken a hivatali, vállalati gépkocsik száma. Ez önmagában azt jelentené, hogy jó néhány munkahelyen a jelenlegihez képest romlának a munkafeltételek. A kormány azonban a rendelet kidolgozása során számolt a ma már csaknem 300 ezer magánautóval és azzal, hogy ezek a jövőben tovább szaporodnak. A tulajdonosok ezentúl bizonyára szélesebben használják majd hivatalos célra is kocsijukat, mert a 80 filléres kilométerenkénti térítést 2 forintba emelik. És ez már fedezi az üzemeltetési, illetve a fenntartási. A rendelet intézkedik arról is, hogy a legfontosabb esetekben soron kívül, vásárlási költséggel juttatják gépkocsijához azokat, akiknek munkaköré ezt megkívánja és akik vállalják is, hogy autójukat hivatalos célra használják.

Ákár a legutóbbi tény, akár a rendeletnek általunk csak nagy vonalakban ismertetett többi pontját nézzük, olyan döntést hozott most a kormány, amely meggyőződésünk szerint a társadalom legszélesebb rétegeinek helyesítésével találkozik: ésszerű, takarékos, a nyomástó munkaadókat elengedő nyitva rendeltetés. A munkaerőnek alig egyharmadát volán mellett töltő gépkocsivezetők ezreit lehet átirányítani olyan helyekre, ahol égető a sofőrhiány. Kézenfekvően szolgálja a gazdaságosságot az is, hogy a leadott gépkocsik egy részéből taxi lesz. De végül is jónak — az állam, a társadalom és az egyén számára egyaránt hasznosnak — akkor bizonyul majd ez a rendelet, ha a végrehajtását minden fórumon szigorúan ellenőrzik.

Egymillió tonna cement külföldről

A legfontosabb építőanyagok termelése az idén 8—10 százalékkal fokozódik. Ennek ellenére 1972-ben is jelentős mennyiségű építőanyagot kell importálnunk. A legnagyobb feladat a hiányzó cement beszerzése. A számítások szerint több mint egymillió tonna külföldi cementtel kell az idén kiegészíteni az itthon gyártott mennyiséget. Téglaiból a több mind kétféle darabos hazai gyártáshoz képest viszonylag kis mennyiséget, néhány tízmilliót kell külföldről beszerezni. Sima tetőfedő palából, hullámlemezéből, azbesztcement nyomocsból ugyan csak lekötötték már a vállalatok által megrendelt mennyiségeket. Falburkoló csempeiből a hazai termelés nagymértvű növekedésére számítanak, körülbelül egymillió négyzetméterrel kevesebbet kell importálni, mint az elmúlt évben. Növekszik a sikküvegipont. A szerződések és a tárgyalások menete alapján arra lehet számítani, hogy az idén a tölkészországokból kevesebb építőanyagot kell importálnunk, mint tavaly; több termékből ugyanis nemcsak a hazai gyártás fokozódik, hanem bővülnek beszerzési forrásaink a KGST-országokban is.

A magyar férfidivat Angliában

Százötvenezer font értékben — férfi-sportöltözékek, öltönyök, ingek értékesítésére — kötött üzleti megállapodást angol cégekkel a Hungarotex a most véget ért londoni Imbex nemzetközi férfi- és fiúruházati szakkiállításán. Európának ezen az egyik legjelentősebb férfi ruházati kiállításán a Hungarotex tíz ruházati ipari vállalat termékét mutatta be, s azok a szakemberek körében minden eddigénél nagyobb sikert arattak. A kiállítás ideje alatt megrendezett nemzetközi divatbemutató főképpen a Zalaegerszegi Ruhagyár öltönyei és a Május 1. Ruhagyár férfikabátjai nyerték meg az angol közönség tetszését.

Felmérés a lépcsőzetes munkakezdekről

A fővárosban elkészült a lépcsőzetes munkakezdekre vonatkozó felmérés bizottság intézkedési terve. Az új munkakezdesi időpontokat ösztől 1973 nyaráig fokozatosan vezetik be az ötvennél több dolgozót foglalkoztató budapesti üzemekben, gyárakban és intézményekben. Mintegy 15 ezer gyár, vállalat és intézmény kapja kézhez az adatgyűjtéshöz a kérdőíveket. A kitöltött kérdőíveket április végéig kell a Budapesti Közlekedési Vállalathoz beküldeni, ahol számítógéppel dolgozzák fel az adatokat.

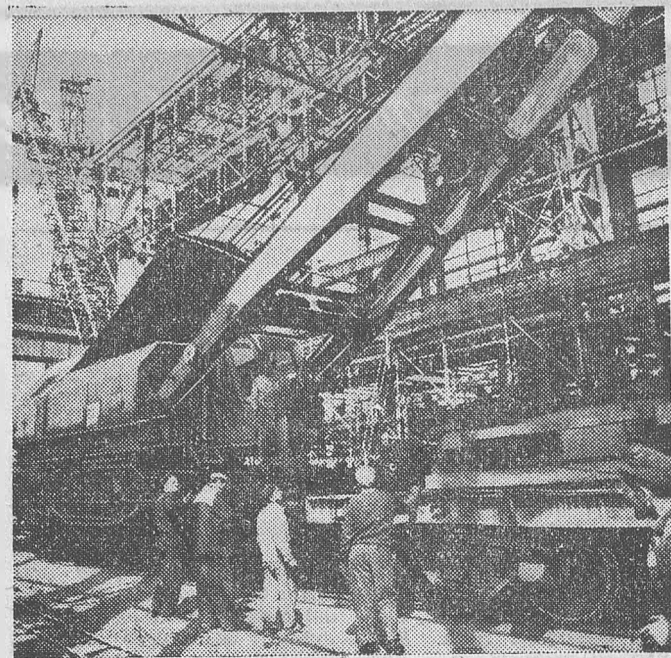
Új erőmű épül Leninváros közelében

Az olefinprogramban megvalósuló tiszai kőolajfinomító egyik termékének, a pakutának hasznosítására új, kétezer megawattos erőművet építenek Leninváros térségében. A turbógenerátorok gözeltállításáról négy cseh-szlovák gyártmányú kazán gondoskodik. Egy-egy ilyen kazánnal óránként hatszázhetven tonna, ötszáznyolcvan Celsius-fokos gőzt állítanak elő. Erdekessége a munkának, hogy a kazánokat a szabadba telepítik, s azok pákúra-, földgáz- és vegyes tüzelésre egyaránt alkalmasak lesznek.

Az olajtöltésű erőmű nyolcvan hektáryi területen a Tisza árterén épül fel. Ezt a mezőgazdasági célokra nem alkalmas terület két-három méter magasban agyagos talajjal töltik fel, hogy az új erőmű különböző létesítményeit biztonságosan elhelyezhessék.

A tervek szerint az első gépegyeség 1976 augusztusában kezd dolgozni és 1978-ban a régi és az új tiszai erőmű együttesen már több ezer megawatt villamos energiát ad az országos hálózatba.

ÉPÜL AZ ACÉLÖNTÖMŰ

A Dunai Vasmű új folyamatos acélöntődéje több mint egymilliárd forinttal állással a tervek szerint még az idén elkészül, s 1973-tól 850 ezer tonna acélt ad majd évente a népgazdaságnak. Az üzemterias 10 vállalat együttműködésével épül. Képvisele: nagy teherbírási vasúti daru is segít az anyagmozgatás az építkezésen.

Legfontosabb: az aszálykár elhárítása

A mezőgazdasági szakemberek hangsúlyozzák: rendkívül száraz nyárra kell felkészülnie mezőgazdaságunknak, hiszen a föld némely helyen már most olyan száraz, mint-ha augusztus volna. Éppen ezért — az aszálykár megelőzése és elhárítására — nemrégiben Országos Öntözési Operatív Bizottság alakult, amely ülést tartott a MÉM kis tanácstermében.

Az aszályveszély — az utóbbi hetek kisebb-nagyobb eszései ellenére is — tovább növekedett. Az öntözés tehát országos ügy. Az a gazdaság, amely még latolgatja: öntözzön, vagy sem — nemcsak saját magának okoz óriási kárt, hanem a népgazdaságnak is.

A kormány minden lehetséges anyagi és erkölcsi támogatást megad a nagyszabású gazdaságoknak az öntözéshez.

A szükséges berendezések megszerzéséhez jelentős, 50 százalékos állami támogatást nyújt a kormány. A Nemzeti Bank soron kívüli hitelt biztosít a vásárlásokhoz. Az így nyújtott hitelek közül például 42 ezer hektáron, hordozható készülékek felszerelésére rendezkednek be.

Az Országos Vízügyi Hivatal 150 szakembere járja az országot; tanácsot, tájékoztatást ad a tsz-eknek, állami gazdaságoknak: miként látnak hozzá a leggyorsabban az öntözéshez.

Az országos bizottság tagjai hangsúlyozták: nálunk még nincs hagyománya az öntözéses gazdálkodásnak. Eb-

ben a helyzetben azonban agrarotechnikáknak szerves részévé kell tenni az öntözést. Nem elég a talajt megfelelően előkészíteni, nagy hatású növényvédő szereket és műtrágyákat alkalmazni, a legjobb hozamú és tulajdonságú fajtákat meghonosítani, mert mindez nem hozza meg a remélt sikert öntözés nélkül. Most, ezekben a napokban, hetekben kell a talaj vízkészletét megteremtteni, mert még van elegendő víz. Júniusban már esetleg vízkorlátozást kell bevezetni a mezőgazdaságban is. Legelőször is takarmány-növények, a zöld-ségfélék és a cukorrépa öntözéséről kell gondoskodni. Inkább kisebb területen, de alaposan, az illető növény biológiai szükségleteinek megfelelően öntözzenek a gazdaságok.

Az Agrotrószot képviselője elmondta: a gazdaságok — miután március elseje óta a vállalat saját eredménye terhére húsz százalékkal csökkentette az öntözöberendezések és -felszerelések árát — jóval több ilyen gépet vásároltak, mint eddig bármikor.

Az ülésen bejelentették: szigorú szankciókat alkalmaznak azokkal a gazdaságokkal szemben, amelyek nem öntöznek megfelelően, s berendezéseiket nem használják ki. Végül az operatív bizottság felhívja a gazdaságok figyelmét, hogy az öntözéstől függetlenül készüljenek fel az úgynevezett száraz, víztakarékos gazdálkodásra.

A SZOT ÜLÉSE

Tovább növekedett a szakszervezetek politikai súlya

A Szakszervezetek Országos Tanácsa ülést tartott. A tanácskozáson részt vett Nyers Rezso, az MSZMP Politikai Bizottság tagja.

Első napirendi pontként Gál László, a SZOT titkára beszámolt a szakszervezetek XXII. kongresszusa óta végzett munkáról. Mint mondta, a kongresszus óta a szakszervezetek társadalmi, politikai súlya tovább növekedett, szocialista jellege erősödött. Valamennyi szinten bővült együttműködésük a párt- és állami szervezetekkel. A szakszervezetek javaslatait figyelembe vették a népgazdasági terv kidolgozásakor, az ifjúsági és az egészségügyi törvény elkészítésekor, kikérték a szakszervezetek javaslatait, és észrevételeit az alkotmány módosításához.

A bérek alakulásáról szólva elmondta, hogy a népgazdaság különböző ágazataiban tavaly az állam egymilliárd-kétszázkilencvenmillió forinttal, segítette elő a bérarányok javítását. Az évek során kialakult szakmai bérarányok azonban még nem mindenben felelnek meg a követelményeknek. Az utóbbi időben az is tapasztalható, hogy a nagyüzemek egy részében a munkások átlagjö-

vedelmének növekedési üteme elmaradt a kisebb üzemek, ipari szövetkezetek munkásaitól. A dolgozók biztonságát, szociális ellátását, a gyermekintézmények hálózatának bővítését érintő kérdésekről szólván a beszámoló bírálta azokat a gazdasági vezetőket, akik beruházási gondjaikat a tervezett szociális létesítmények elhagyásával igyekeznek enyhíteni. Szólt a dolgozók nagy részét érintő egyéb problémákról is, például arról, hogy nem sikerült kellően előre lépni a lakosságnak nyújtott szolgáltatások javításában. Az előrehaladás üteme lassú és aránytalan, a szakszervezetek javasolják, hogy a fejlesztésre az illetékes kormányzati szervek készítsenek rövidebb és hosszabb távra szóló terveket.

A beszámoló vita követte, amelyben felszólalt Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT titkára is. A tanácsülés a beszámolót elfogadta.

További napirendi pontként Nemeslaki Tivadarnak, a SZOT titkárának beszámolója alapján a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokat vitatták meg.

HIREK

Új városnegyed épül Veszprémben

Veszprém és az egykori Jutas között több mint egymilliárd forintos beruházási költséggel új, 3300 lakásos városnegyed épül. A 3300 lakás kivül, 28 általános iskolai tantermet, óvodát, bölcsődét és együttesen 4500 négyzetméter alapterületű kereskedelmi hálozattal alakítanak ki. Az épületeket a győri házgyár termékeiből állítják össze, később bekapcsolódik az építőanyagellátásba a leendő veszprémi házgyár is.

Szeriában gyártja a hűtőberendezéseket a Hűtőgépgyár jászárok szállási üzeme. A berendezéseket íránt, amelyek az amerikai Tyler-céggel kötött egyezmény alapján készülnek, számos külföldi cég érdeklődik.

EGYETEMI előkészítő tanfolyam indult Szombathelyen a Vas megyei fizikai dolgozók tehetséges gyermekei számára. Nyolc felvételi tárgyból egyetemi tanárok és a megye legjobb középiskolai szaktanárai oktatják a fiatalokat. A tanfolyam költségét a megyei tanács és az SZMT viseli.

A kiskörei vízlépcső öntözőrendszerének átkapcsolási munkái megkezdődtek. A régi és az új öntözőrendszereket úgy alakították ki, hogy a víz lehetőleg gravitációs úton jusson el a tározókból a földekre.

A VILÁG legnagyobb olajtárhajójának építését kezdte meg egy japán hajógyár. A 477 ezer tonna űrtartalmú Globtik Tokyo 379 méter hosszú, 62 méter széles, mélysége pedig 36 méter. Hajtóművének teljesítménye 45 ezer lóerő.

Az állami és a szövetkezeti kiskereskedelem idei január-február havi forgalma 20,7 milliárd forint volt, 5 százalékkal több, mint az előző év hasonló két hónapjában. Ebből az állami kiskereskedelem bevétele meghaladta a 14 milliárd forintot, a szövetkezetié majdnem 6,7 milliárd forintot tett ki.

A DUNAÚJVÁROSI kohászok márciusban 64 ezer tonna vasat csapoltak, amire még egyetlen hónapban sem volt példa. Negyedéves tervüket 6500 tonnával teljesítették túl.

Újabb jogkört kaptak a helyi tanácsok

A közlelési szervek elhelyezésének jogszabályait módosító kormányrendelettel együtt megjelent az építésügyi és városfejlesztési miniszter intézkedése a módosítás végrehajtásáról. Budapesten eddig a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottságának szakigazgatási szerve volt az első fokú elhelyező hatóság, ezután a hatáskörök decentralizálásával a kerületi tanács intézi — az irodahelyiségek kivételével — az 500 négyzetmétert meg nem haladó alapterületű helyiségeket igénylő közlelési szervek elhelyezésének ügyeit. Így már csak az irodákkal, az 500 négyzetméternél nagyobb helyiségekkel, a több kerületet érintő közlelési elhelyezési ügyekkel és a telkekkel kapcsolatos elhelyezési kérelmekben határoz a Fővárosi Tanács. Vidéken a nem lakás céljára használt és a 100 négyzetmétert meg nem haladó alapterületű helyiségek tekintetében a községi tanács, ennél nagyobb helyiségek és telkek ügyében a járási hivatal dönt.

MINISZTERI ÉRTEKEZLET

Szakigazgatás az építőiparban

Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumban miniszteri értekezlet tárgyalta a tanácsok építésügyi szakigazgatási szerveinek megerősítéséről és munkájuk hatékonyságának megjavításáról készített előterjesztést. A napirend megvitatásában részt vett dr. Papp Lajos, államtitkár, a Minisztertanács Tanácsj Hivatalának elnöke is. Az előterjesztés alapján tárgyalta a szakigazgatásban részt vevő tanácsai dolgozók társadalmi és erkölcsi megbecsülésének szükségességéről, módjáról, a szakigazgatási szervek szakmai összetételének javításáról.

A miniszteri értekezlet meg tárgyalta az építőipari vállalatok szervezetének fejlesztéséről előterjesztett anyagot. Az előterjesztés megállapítja, hogy az állami építőipari vállalatok termelése 1965. és 1970. között több mint 50 százalékkal emelkedett, s várhatóan hasonló ütemben növekszik a negyedik ötéves terv időszakában is.

A miniszteri értekezlet elhatározta, hogy néhány vállalatnál — amelyeknél a feltételek erre lehetőséget nyújtanak — a minisztérium irányításával központilag koordinált munkaszervezést vezetnek be, s ezeket a termelő egységeket munkaszervezés tekintetében kiemelt vállalatokká nyilvánítják.

A miniszteri értekezlet elhatározta, hogy néhány vállalatnál — amelyeknél a feltételek erre lehetőséget nyújtanak — a minisztérium irányításával központilag koordinált munkaszervezést vezetnek be, s ezeket a termelő egységeket munkaszervezés tekintetében kiemelt vállalatokká nyilvánítják.

életi HÍRADÓ

SAJTÓSZEMLE
Kiadja:
az Igazságügyi Minisztérium
Bv. Országos Parancsnoksága
Budapest V. Steindl
utca 8.
Szerkeszti:
a szerkesztő bizottság
Székra Lapyomda